

БАТЛАВ.

ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ГАЗРЫН ДАРГА:

Г.ЭНХМӨНХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.

“ЖУУЛЧИН” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ:

ШИМИЗҮ КҮНИТОШИ

**"МЕГА НУРА" ОНОШИЛГОО СУДАЛГААНЫ ТӨВ ТӨСЛИЙН 2025
ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2026937/

Хянасан:

ХБОБХГазрын мэргэжилтэн

...../...../

Боловсруулсан:

ХАБЭА менежер

..... / Б.Уртнасан /

ГАРЧИГ

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
1.1. Ерөнхий мэдээлэл	3
1.2. Төслийн байршил	3
1.3. Төслийн зорилго, зорилт	4
1.4. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн давуу тал	4
1.5. Бүтээгдхүүний танилцуулга	4
Хиймэл оюун ухаанд суурилсан дүрс оношилгоо	5
Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг шинэ түвшинд гаргах - Хиймэл оюун ухаан	5
Хиймэл оюун ухааны технологи	5
Компьютер томограф	6
Дижитал маммограф	6
1.6. Дулаан техникийн нөхцөл	6
1.7. Холбоо техникийн нөхцөл	6
1.8. Цахилгаан техникийн нөхцөл	7
1.9. Усан хангамж	8
1.10. Хог хаягдал	8
ХОЁР. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	9
2.1. Физик газарзүйн нөхцөл	9
2.2. Цаг уур амьсгал:	9
Агаарын температур:	10
Хур тунадасны горим	10
Салхины горим	10
Нарны цацраг:	10
Агаарын чийгшил:	10
Улаанбаатар хотын агаарын чанар:	10
2.3. Төсөл хэрэгжих газрын геологийн тогтоц, геоморфологи:	10
2.4. Газрын гадарга, хэвлийн тогтоц:	11
2.5. Гадаргын болон гүний ус	11
2.6. Хөрсөн бүрхэвч	11
2.7. Ургамлан нөмрөг	12
2.8. Амьтны аймаг:	13
2.9. Хамгийн ойр орших тусгай хамгаалалттай газар нутаг	13
2.10. Нийгэм эдийн засаг	14
Хан-Уул дүүргийн төсөв	14
ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ, ЗӨВЛӨМЖ	15
ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	19
4.1. БОМТ-ны нийт зардлын гүйцэтгэл	19
4.2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	20
4.3. Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	20
4.4. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	21
4.5. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	21
4.6. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	22
ТАВ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	23
ЗУРГАА. ХЭРЭГЖИЛТИЙН ФОТО ЗУРГУУД	24
6.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	24
6.2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	27
6.3. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	29
6.4. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	30
6.5. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	Error! Bookmark not defined.
6.6. Орчны хяналт шинжилгээ хийх төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд	33

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэг	3
Хүснэгт 3. Дулаан эрчим хүчний хэрэглээ	6
Хүснэгт 4. Болзошгүй нөлөөлөл байгалийн хам бүрдэлтэй уялдах нь	15
Хүснэгт 5. Байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим нь нөлөөллийн төрөлтэй уялдах нь	16
Хүснэгт 6. Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах сөрөг нөлөөллийн магадлан жагсаалт	17
Хүснэгт 7. 2025 оны Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт	20
Хүснэгт 8. 2025 оны Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	21
Хүснэгт 9. 2025 оны Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	21
Хүснэгт 10. 2025 оны хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	21
Хүснэгт 11. 2025 оны Тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	22
Хүснэгт 12. 2025 оны Орчны хяналт шинжилгээ хийх төлөвлөгөөний биелэлт	23

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Төсөл хэрэгжиж буй талбайн байршил харуулсан зураг	4
Зураг 3. Одоо ашиглагдаж байгаа худаг	8
Зураг 4. Хог хаягдал ангилан ялгах сав болон түр хадгалах цэг	9
Зураг 5. Төслийн талбай орчмын гадаргын усан сүлжээ	11
Зураг 6. Төслийн талбайн хөрсний зураг	12
Зураг 7. Төслийн талбайн ургамлан нөмрөгийн зураг	13

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Ерөнхий мэдээлэл

Таван Богд группийн салбар компаниуд болох “Жуулчин” ХХК, “Таван Богд Нура” ХХК-ууд хамтран хэрэгжүүлж буй “Мега Нура” төсөл нь Хан-Уул дүүргийн 22-р хорооны нутаг дахь Дархан цаазат Богдхан уулын Зайсангийн аманд байрлаж байна.

Нура Зайсан салбар 2024 оны 9-р сарын 12-ны өдрөөс эхлэн үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Тус салбар нь FUJIFILM корпорацийн хиймэл оюун ухаанд суурилсан өндөр хүчин чадал бүхий тоног төхөөрөмжөөр бүрэн тоноглогдсон бөгөөд, үйлчлүүлэгчдийнхээ хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн, хүчин чадлаа хоёр дахин нэмэгдүүлж жилдээ 40,000 хүнд үйлчлэх боломжтой гэдгээрээ онцлогтой юм.

Төслийн нэр:	Мега Нура төсөл
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“Жуулчин” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар Регистрийн дугаар:	Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011021145 Регистрийн дугаар: 2026937
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“Таван Богд Нура” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар Регистрийн дугаар:	Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011811918 Регистрийн дугаар: 26481221
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг: Төслийн байршил:	Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж 8, 14-253 Хан-Уул дүүрэг, 22-р хороо, Зайсан
Төслийн зорилго:	Эрүүл мэндийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэхээр хиймэл оюун ухааны дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх, Мөн Монголчуудын хувьд нас баралтын эхний шалтгаан болж буй зүрх судасны өвчлөлийн эрсдэлийг илрүүлэх, зүрхний шигдээс болохоос урьдчилан сэргийлэх
Төслийн хүчин чадал:	Мега Нура төсөл хэрэгжиснээр нэг дороос эс, эдийн шинжилгээ, генийн молекул биологийн оношилгоо зэрэг үйлчилгээг нэг дороос цогцоор авах боломжтой.
Цахилгаан хангамж:	Төвийн нэгдсэн эрчим хүчинд холбогдоно.
Усан хангамж:	Төслийн бүтээн байгуулалтын үе шатанд гүний хулгаас усан хангамжаа шийднэ. Цаашид төвийн усан хангамжинд холбогдоно.
Зам харилцаа:	Улаанбаатар хотын төвөөс 5 км орчим зайд хатуу хучилттай замаар холбогдсон.

1.2. Төслийн байршил

“Мега Нура” оношилгоо шинжилгээний төслийн байршил нь Улаанбаатар хотын Хан-Уул дүүрэг, 22-р хорооны нутагт 2.4 га талбайд байрлана.

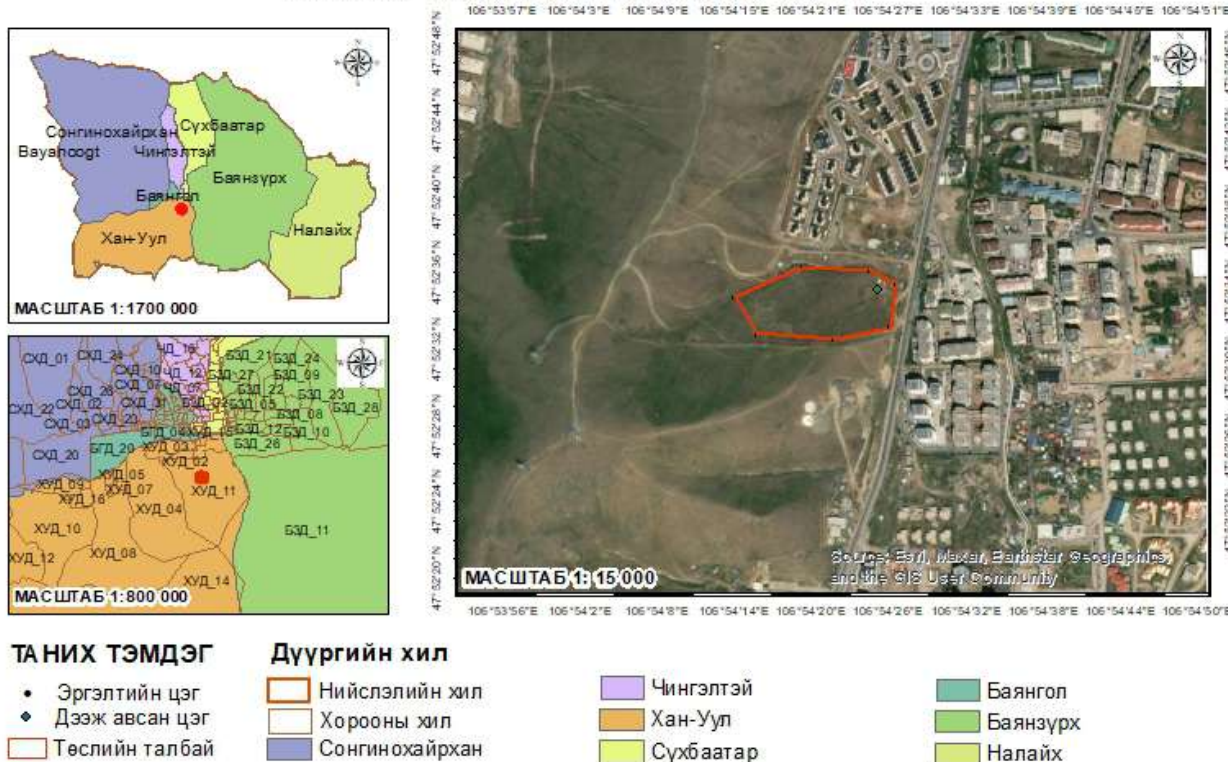
Хүснэгт 1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэг

Талбайн хэмжээ	Солбилцол			
	Дугаар	Өргөрөг	Уртраг	Цэгийн урт
ХУД, 22-р хороо, Зайсангийн ам 2.4 га	1	47052'34.30	106054'14.20	121.22
	2	47052'35.80	106054'19.60	108.25
	3	47°52'35.50	106054'24.8	46.79
	4	47052'34.80	106054'26.8	72.20
	5	47°52'32.50	106054'26.2	93.13
	6	47052'31.90	106054'21.8	122.99
	7	47°52'32.30	106054'15.9	71.19

1.3. Төслийн зорилго, зорилт

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэхээр хиймэл оюун ухааны дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх, Мөн Монголчуудын хувьд нас баралтын эхний шалтгаан болж буй зүрх судасны өвчлөлийн эрсдэлийг илрүүлэх, зүрхний шигдээс болохоос урьдчилан сэргийлэх иргэдэд ээлтэй тусламж үйлчилгээ бүрдэх юм.

"ЖУУЛЧИН" ХХК-ИЙН ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИХ ТАЛБАЙН БАЙРШИЛ /ХАН-УУЛ ДҮҮРЭГ, 22 ДУГААР ХОРОО/

Зураг 1. Төсөл хэрэгжиж буй талбайн байршил харуулсан зураг

1.4. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн давуу тал

“Мега нура” төсөл хэрэгжиснээр эрүүл мэндийн салбарт дараах хувь нэмрийг оруулна. Үүнд:

- ✓ Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлгийн үйлчилгээ болон ахисан түвшний нарийн оношилгоог нэг дор цогцоор үзүүлэх боломж бүрдэнэ.
- ✓ Хавдрын эрсдэлийг урьдчилан тодорхойлох генийн болон молекул биологийн оношилгооны аргыг нэвтрүүлнэ.
- ✓ Эс,эдийн шинжилгээг олон улсын түвшинд хүргэж богино хугацаанд хариуг гаргаснаар онош цаг алдалгүй тодорхойлогдоно. Тус чиглэлд Япон улсын мэргэжилтнүүдтэй хамтран ажиллаж, оношилгооны нарийн технологийг нэвтрүүлнэ. Ингэснээр Монгол улсад өмнө нь оношлогдох боломжгүй байсан өвчний оношилгоонд мэдэгдэхүйц дэвшил гарах ба ялангуяа хорт хавдрын генийн оношилгоо, эмчилгээ шинэ түвшинд хүрнэ.
- ✓ Төвийн оношилгоо, шинжилгээний бүх үзүүлэлт бүрэн цахимжсан байха ба энэ нь биоинформатикийн судалгааны иж бүрэн анализ боловсруулалтыг богино хугацаанд хийх боломж олгоно.
- ✓ 120 гаруй эмч, эмнэлгийн ажилтны ажлын байр нэмж бий болно.
- ✓ Гадагшаа чиглэсэн эмнэлгийн зардлыг бууруулна. Мега нура оношилгоо, судалгааны цогцолборын хэрэгцээ шаардлагыг дэлгэрүүлэн тодорхойлох үүднээс “Эмчилгээтэй холбоотой гадагш чиглэсэн зардал”-ыг гаргаж үзэхэд 2022 онд 137.3 сая ам.доллар, 2023 онд 203.2 сая ам.долларыг Монголчууд эмчилгээтэй холбоотойгоор гадагшаа зарцуулсан байна.

1.5. Бүтээгдхүүний танилцуулга

Мега Нура төслийн зорилго нь амьдралын буруу хэвшлээс үүдэлтэй эрүүл мэндийн өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлж, зөв дадлыг хэвшүүлэхийн зэрэгцээ, хорт хавдрыг эрт үед нь илрүүлж, учирч болзошгүй хүндрэлээс сэргийлж хүн амын амьдралын чанарыг хамтдаа дээшлүүлэх, хиймэл оюун ухаанд суурилсан өндөр хүчин чадал бүхий оношилгооны тоног төхөөрөмжүүдээс бүрдсэн багц

шинжилгээ нь Монгол улсын өвчлөлийн судалгаагаар тэргүүлэх 10 төрлийн хавдар, 10 төрлийн амьдралын хэв маягаас үүдэлтэй өвчнүүдийг оношлох зорилготой

Энэхүү “Мега Нура” оношилгоо шинжилгээний төслийн үйл ажиллагаа жилийн 4 улиралд тасралтгүй явагдана. шаардлагад нийцсэн технологи болон горимуудыг тус тус нэвтрүүлнэ.

NURA нь танд хамгийн сүүлийн үеийн дэвшилтэт AI (Хиймэл оюун ухааны) технологид суурилсан тоног төхөөрөмжөөр сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээг хүргэх, FUJIFILM Корпорац болон Dr Kutty's Healthcare байгууллагуудын хамтарсан эрт илрүүлгийн оношилгооны төв юм.

Монгол улсад эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж байна. Дэлхийн олон улс оронд хорт хавдар, амьдралын буруу хэв маягаас үүдэлтэй өвчлөлийг илрүүлж, түүнээс урьдчилан сэргийлэхийн тулд тулд тогтмол үзлэг шинжилгээ хийдэг. Хиймэл оюунд суурилсан урьдчилан сэргийлэх үзлэг нь өвчний шинж тэмдэггүй үед ч эрт үе шатанд илрүүлдэг бөгөөд ингэснээр ирээдүйд учирч болзошгүй эрсдэлийг бууруулж, эмчилгээний үр дүнг сайжруулдаг.

Эрт илрүүлгийн багц нь эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүст хамгийн их илэрдэг түгээмэл хорт хавдар, амьдралын хэв маягийн өвчлөлийг тодорхойлох шинжилгээ хийдэг бөгөөд өвчлөлийг эрт үе шатанд илрүүлснээр эмчилгээний үр дүнг сайжруулж, эрсдэлээс сэргийлнэ.

Дэвшилтэт дүрслэлийн технологи нь өндөр нарийвчлалтайгаар дүрсийг боловсруулдаг.

Япон улсын FUJIFILM корпорацийн хиймэл оюун ухаанд суурилсан КТГ, дүрс оношилгооны төхөөрөмжүүд нь рентген туяаг хамгийн бага тунгаар ашиглан дүрсийг боловсруулдаг бөгөөд хорт хавдрын эрт илрүүлэг хийх процессыг аюулгүй болгож чадсан.

Бид яагаад эрт илрүүлэгт тогтмол хамрагдах ёстой вэ?

Хорт хавдрыг эрт илрүүлснээр эмчлэгдэх магадлал 90 хувь байдаг. Манай улсад жилд 6000 хүн шинээр хорт хавдраар оношлогдож байна. Тэдгээрийн 67.7 хувь нь хожуу үедээ оношлогдож байна. Хавдрын шалтгаанаар нас барж буй хүмүүсийн 60% нь эхний жилдээ нас барж байна. Энэ нь хожуу үед оношлогдож байгаатай холбоотой.

Хиймэл оюун ухаанд суурилсан дүрс оношилгоо

Хамгийн сүүлийн үеийн дүрс оношилгооны тоног төхөөрөмжийн тусламжтайгаар урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлгийг хийж, бүтэн биеийг хамгийн нарийвчлалтайгаар оношилно.

Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг шинэ түвшинд гаргах - Хиймэл оюун ухаан

Хиймэл оюун ухаанд суурилсан ”Нура Монгол” эрт илрүүлгийн төвийн ашиглаж буй хамгийн сүүлийн үеийн тоног төхөөрөмж нь таны шинжилгээний үр дүнг баталгаатай, үнэн зөвөөр боловсруулах бөгөөд хүний биеийн онцлогт тохирсон эргономикоор бүтээгдсэн тул илүү тав тухтай.

Хиймэл оюун ухааны технологи

Анагаах ухааны салбарт шинэ технологи, шийдэл хүчтэй нэвтэрч байгаагийн нэг бол ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН юм. FUJIFILM дүрс таних технологи, оношилгоог тасралтгүй хөгжүүлж ирсэн бөгөөд, ингэснээр дижитал эрүүл мэндийн экосистемийг бий болгож чадлаа.

Хиймэл оюун ухааны технологи нь хорт хавдрын урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн үйл явцыг илүү хялбаршуулж, шинжилгээний хариуг нарийн нягт боловсруулж, үр дүнг үнэн бодитоор боловсруулж байна.

Хиймэл оюун ухаан нь хүний сэтгэхүйтэй төстэй, компьютерын программ хангамжаар бүтээгдсэн технологийн төрөл юм. Тасралтгүй хөгжүүлэлт байнга хийгдэж байдаг болохоор хүний боломжоос давсан үйлдлийг хийж, хүн төрөлхтний аж амьдралд тусалж эхлээд байна.

Өгөгдлийн сан нь мэдээллийг тусгай нэмэлт программ ашиглалгүйгээр тухайн өгөгдлийн нийтлэг шинж төлөв дээр үндэслэж, хамгийн зөв байх боломжтой хувилбарыг сонгодог байна. Fujifilm Healthcare-ийн төхөөрөмжүүд их хэмжээний дүрс оношилгооны дата дээр ажиллаж, судалж шинжилдэг.

Давтан хяналт өгөгдлийн дата дээр илүү гүнзгийрүүлсэн нарийвчилсан судалгаа хийж, нарийвчлалтай хариуг гаргана. Өөрөөр хэлбэл дүрс оношилгооны дүрсийг сэргээх, хөдөлгөөний сарнилтыг арилгах, нарийвчлалтай сканерын тод байдлыг нэмэгдүүлэх ба үүний үр дүнд хорт хавдрыг эрт илрүүлэх магадлалыг нэмэгдүүлдэг.

Фүжифильмийн эрүүл мэндийн их өгөгдөл нь дүрс оношилгооны эмч болон ерөнхий эмч нарыг чадавхжуулах дэвшилтэт хиймэл оюун ухааны технологийг хөгжүүлэх зорилготой бөгөөд тус хиймэл оюун ухаан нь эмч нарт шинжилгээнүүдийг илүү үр дүнтэй, үнэн зөв унших боломжийг олгож, богино хугацаанд бодит шийдвэр гаргахад тусалдаг.

Илүү тод дүрсийг өмнө нь өндөр тунтай рентген туяаг ашиглан гаргаж авдаг байсан бол одоо хиймэл оюун ухааны (AI) технологийн тусламжтайгаар рентген туяаг хамгийн бага тунгаар ашиглан дүрс оношилгоог хийдэг болсоноор хорт хавдрын эрт илрүүлгийг үйлчлүүлэгчид ээлтэй болгож чадсан.

Рентген туяаг хамгийн бага тунгаар ашиглан шинжилгээ хийх процессыг боловсруулж, Fujifilm-ийн Big data сан дахь олон сая дүрс оношилгооны зургийн датанд тулгуурлан гарсан дүгнэлттэй

харьцуулан, зургаас хэвийн бус өөрчлөлтийг хайж ялгаж чаддаг тул эмчээс хамаарах алдаа эрсдэл гаргахгүйгээрээ давуу талтай бөгөөд шинжилгээний үр дүнг найдвартай, үнэн зөвөөр боловсруулдаг.

Компьютер томограф

Аюулгүй • Нарийвчлалтай • Ердөө 20 минут зарцуулна

Компьютерт томограф буюу КТГ оношилгоо нь биеийн дотоод эрхтнийг ердийн рентген аппаратаас илүү, өндөр нарийвчлалтайгаар үздэг. Таны биеийн зургийг авахдаа өндөр хурдтайгаар, хэд хэдэн өнцгөөс хамгийн бага зүслэгүүдээр бүх биеийг зургийг авдаг.

Үйлчлүүлэгчид тухтай мэдрэмжийг төрүүлнэ

Мега Нура төслийн КТГ нь оношилгоо хийх үйл явцыг тухтай нөхцөлөөр хангасан бөгөөд танд ямар нэг зовуурь болон түгшүүртэй мэдрэмжийг төрүүлэхгүй. Аппаратын голын нүх нь бусад аппараттай харьцуулахад том хэмжээтэй тул клаустрофоби буюу давчуу, жижиг газраас айх айдсын мэдрэмжийг бууруулна.

Өндөр хурдны шинжилгээний нарийвчлал

КТГ төхөөрөмж нь таныг амьсгалаа 7-8 секунд л барих хугацаанд өндөр хурдаар зургийг авч боловсруулдаг. Хамгийн сүүлийн үеийн 3D шинэчлэлт технологийг ашигладаг тул зураг өндөр нарийвчлалтайгаар гардаг.

Дижитал маммограф

Өвдөлтгүй • Бодит үр дүн • Ердөө 10 минут зарцуулна

Дижитал маммографийн шинжилгээ нь хөхний хорт хавдар болон, бусад эмгэгүүдийн өөрчлөлтийг илрүүлэх шинжилгээ юм.

Өвдөлт, зовуурьгүй

Шинжилгээ хийх үйл явцыг илүү тухтай болгохын тулд манай дижитал маммографийн аппарат нь уян хатан бөгөөд даралтыг жигд тарааж, өвдөлт зовуурь үүсгэхгүй.

3D дүрслэлээр илүү нарийвчлалтай шинжилгээ хийнэ.

Хөхний томосинтези буюу томографын боловсруулалт нь оношилгооны явцад рентген туяаны хоолой нуман байрлалаар хөдлөх бөгөөд энэ нь хөхний эдийг олон талаас авсан дүрсийг томосинтезийн зүслэгээр боловсруулснаар шинжлэх шаардлагатай хэсгийг илүү тодруулах боломжийг олгодог. Ингэснээр энгийн маммограф оношлох боломжгүй хөхний эдийн өөрчлөлтийг ч илрүүлэх чадвартай болж байгаа юм.

Хиймэл оюун ухаан ашиглан 120 минутад үйлчлүүлэгчдийг бүрэн оношилно.

1.6. Дулаан техникийн нөхцөл

“Мега Нура” төсөл нь “Улаанбаатар дулааны сүлжээ” ТӨХК-тай хийсэн 096/2024 дугаартай гэрээний дагуу халаалт, хэрэгцээний халуун ус ашиглахаар гэрээ хийсэн байна.

ДЦС-3 ТӨХК-ийн өргөтгөл болон 10г магистралийн өргөтгөл, шинэчлэлтийн ажлууд бүрэн дуусах ажиллагаанд залгагдана.

Оргил ачааллын үед ажиллах Тархмал бичил эх үүсвэр ашиглалтанд орсон нөхцөлд төвлөрсөн дулаанаар хангах боломж бүрдэнэ.

Хүснэгт 2. Дулаан эрчим хүчний хэрэглээ

А	Халаалт	0.15	Гкал/цаг
Б	Хэрэгцээний халуун ус	0.05	Гкал/цаг
В	Салхилуулга	0.00	Гкал/цаг

Дулаан дамжуулах түгээх сүлжээ, дулаан дамжуулах төв, дулааны узель болон тоноглолд тавигдах шаардлага:

- ✓ Оргил ачааллын үед хэрэгцээний халуун ус халаах дулааны хэрэгцээг эрчим хүчний хэмнэлттэй өөр эх үүсвэрээр хангахаар давхар төлөвлөж байна.
- ✓ Төлөвлөж буй барилгад төвлөрсөн дулаан хангамжийн техник ашиглалтын шаардлага хангасан холигч насосны узель суурилуулах.
- ✓ Горим ажиллагаа доголдож хүндрэлтэй нөхцөл үүссэн үед өөрсдийн барилгын дулаан хангамжийн найдвартай байдлыг хангаж ажиллах.
- ✓ Барилгын дотор халаалтын системд балансын хаалт, термостат суурилуулах.
- ✓ Техникийн нөхцөлийн дагуу шинээр суурилуулах шугам хоолой, тоноглолууд нь өмнө ашиглагдаж байгаагүй шинэ байх, сүүлийн үеийн байгаль орчинд ээлтэй, дэвшилтэт техник, технологи байх.

1.7. Холбоо техникийн нөхцөл

“Мега Нура” төсөл нь “Мэдээлэл холбооны сүлжээ” ХХК-тай хийсэн D-U2024/199 дугаартай гэрээний дагуу холбоо техникийн асуудлаа бүрэн шийдэхээр ажилллаж байна.

Техникийн үндсэн нөхцөл:

- ✓ КШТ 34, ХШ 425 хүрээний S-C 15-13-6 худгаас барилга хүртэл 110мм-ийн 4+0 эгнээ сувагчлалын хоолой суурилуулах ба шинээр хийх сувагчлалыг 0.8-1.0 метрийн гүнд суурилуулна.
- ✓ S-C 15-13-6 дугаартай худгийг авто замын түвшинд тааруулан хүчитгэж хамгаалах ба даацын таг хүзүү суурилуулна.
- ✓ Сувагчлал хооронд худаг суурилуулах зай хэмжээг 120 метрээс хэтрэхгүй байхаар тооцох ба эргэлт болон барилгын оролтод зайлшгүй стандартын худаг суурилуулна.
- ✓ Шинээр суурилуулах сувагчлал нь авто зам болон бусад инженерийн шугам сүлжээтэй хөндлөн огтлолцсон тохиолдолд хамгаалалтын ган хоолойд сувагчлалыг сүвлэж хамгаална.
- ✓ Шилэн кабель татах асуудлыг Сэдээлэл холбооны ХХК, бусад үйлчилгээ эрхлэгч оператор компаниудтай тохиролцож шийдвэрлэх. Дохиолол, домофон систем, телефон холбоо, кабелийн телевиз, интернэт, хяналтын систем, шинэ үйлчилгээний тоног төхөөрөмжүүдийг байршуулах техникийн өрөөг зайлшгүй төлөвлөх шаардлагатай.

1.8. Цахилгаан техникийн нөхцөл

“Мега Нура” төсөл нь Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ” ТӨХК-тай хийсэн 01/01278/24 дугаартай гэрээний дагуу 700 кВА бүхий хүчин чадал суурилагдсан, хүчдэлийн түвшин 10кВ байна.

Холболтын цэг: Дэд станцыг 110/10/6 кВ-ын Өмнөд дэд станц, ХБ-33-аас 10кВ-ын Амоно А,Б фидерийн ХТП-3003 дэд өртөөний 10кВ талын I ба II секцэнд ачаалал таслагч бүхий ячейк шинээр суурилуулан кабель шугам татаж тэжээх.

Тусгай заалтууд:

- ✓ Олон улсын стандартын шаардлага хангасан, алдагдал багатай 2*800 кВА чадалтай, 10/0.4 кВ-ын хүчдэлийн, хүчдэл тохируулгын 5 шатлалтай [трансформатор бүхий дэд өртөөг /ХТП/ өөрийн эзэмшлийн газарт шинээр барих.
- ✓ 10 кВ-ын Зайсан А фидерийн тулгуур No3-аас холбогдох барилгын түр тэжээлийн КТПН-ийн 10 кВ-ын кабель шугамыг шинээр баригдах дэд өртөөний 10 кВ талд батлагдсан зураг төслийн дагуу оруулж холбох.
- ✓ Эх үүсвэр дэд станц, шугам тоноглол хэт ачаалагдсан тул түгээх сүлжээнд 2024, 2025 онд цахилгаан ачаалал нэмэх боломжгүй. Шугам сүлжээнээс 2026 онд 100 кВА чадлаас хэтрэхгүйгээр хангана.
- ✓ Өвлийн их ачааллын горимд тус цахилгаан ачааллыг залгах боломжгүй тул жил бүрийн 11-р сарын 01-ээс 03-р сарын 01 хүртэл ахуйн хэрэглээнээс бусад цахилгаан ачааллыг нэгдсэн системийн зохицуулалтаар хязгаарлах арга хэмжээ авах нөхцөлөөр энэхүү техникийн нөхцөлийг олгов.
- ✓ Шинээр баригдах дэд өртөөний 10 кВ талын хуваарилах байгууламж нь 10-аас доошгүй ячейк суурилуулсан байх.
- ✓ Дэд өртөөний барилга нь тоосгоор баригдсан байх шаардлагатай бөгөөд цаашид өргөтгөх боломжтой байхаар барих
- ✓ Одоо ашиглагдаж байгаа ХТП-ны 10 кВ талд шинэ ячейк суурилуулах зай байхгүй тохиолдолд тухайн дэд өртөөний барилгыг өргөтгөх.
- ✓ Галын хор, щит, самбар, пунктыг галын аюулгүйн дүрэмд заагдсаны дагуу байрлуулж, галын аюулгүй байдлыг хангах.
- ✓ 10/0.4 кВ-ын дэд станцын 10 кВ-ын хуваарилах байгууламж нь трансформаторын хүчин чадлаар тооцогдсон таслах залгах тоноглол, хэт хүчдэл тусгаарлагч, гал хамгаалагч болон хүчний трансформатораар тоноглогдсон байна.
- ✓ Түгээх сүлжээний үндсэн шугам нь хэт урт, ачаалал ихтэйгээс шалтгаалан хэрэглэгчид очих эрчим хүчний чанар, стандартын шаардлага хангахгүй тохиолдолд хүчдэл өргөх төхөөрөмж суурилуулах болон техникийн нэмэлт арга хэмжээнүүдийг УБЦТС ТӨХК-тай хамтарсан хэмжилт туршилтын үндсэн дээр хэрэгжүүлнэ. Нэмэлт ажилтай холбоотой гарах зардлыг хэрэглэгч бүрэн хариуцна.
- ✓ Дэд өртөөний бүх тоноглол, гаргалга кабель шугамууд болон агаарын шугамын тулгуур бүрт НСД, ААД, ТАД-д заагдсаны дагуу хаягжилт, плакатжуулах ажлыг гүйцэтгэсэн байна.
- ✓ УБЦТС ТӨХК-ийн эзэмшлийн шугам дэд станцад хийгдэх өргөтгөлийн ажлыг харьяа түгээх төвөөр гүйцэтгүүлэх.
- ✓ Цахилгаан цахилгаан эрчим хүч тасарсан үед тэжээх нөөц эх үүсгүүр /дизель генератор/ суурилуулах.
- ✓ Шугам тоноглол нь 2 талын цахилгааны эх үүсвэрээс тэжээлтэй болон автомат сэлгэн залгагч төхөөрөмж суурилуулсан мөн аваарийн нөөц тэжээлийн эх үүсвэр /дизель,

- генератор/-тэй бол харьяа түгээх төвтэй Шуурхай ажиллагааны гэрээ байгуулах.
- ✓ Цахилгаан дамжуулах шугамын трассыг одоо байгаа болон ойрын хугацаанд баригдахаар төлөвлөгдсөн бусад шугамын гаргалгаа, трасстай аль болох огтлолцохгүй байхаар төлөвлөн, зураг төслийн шатанд бусад инженерийн байгууламж хариуцсан байгууллагуудтай зөвшилцөн сонгох.
 - ✓ Техникийн нөхцөлийн дагуу шинээр суурилуулах тоноглолууд нь өмнө ашиглагдаж байгаагүй шинэ байх, кабель шугам, трансформаторууд нь сүүлийн үеийн байгаль орчинд ээлтэй, дэвшилтэд техник технологи бүхий байх. Нэгдсэн сүлжээний дүрэмд заасны дагуу $\pm 10\%$ -ийн хүчдлийн хэлбэлзэлд хэвийн ажиллах. 4.22 Шинээр баригдах цахилгаан дамжуулах кабель шугам нь:
 - ✓ Шинээр татах 10 кВ-ын кабель шугамын хөндлөн огтлолыг хэрэглээ ачаалалтай уялдуулан зураг төслийн шатанд тооцоогоор сонгох, ашиглагч "УБЦТС" ТӨХК-тай зөвшилцөх.
 - ✓ Шинээр татах кабель шугам нь 10 кВ-ын хүчдлийн түвшинд ажиллах, гадна орчны температур -15 хэт байхад угсралт хийх боломжтой байх.
 - ✓ Өөрийн дэд станц, шугам тоноглолоос хангагчийн зөвшөөрөлгүйгээр бусад хэрэглэгчийг холбосон тохиолдолд цахилгаан хангамж, хэрэглээг түдгэлзүүлнэ. Өвлийн их ачааллын улиралд эрчим хүчний системийн горим ажиллагааг хангах үүднээс урьдчилан мэдэгдэлгүйгээр хязгаарлалт хийж болзошгүй тул нөөц эх үүсгүүрийг бэлэн байдлыг хангаж ажиллахыг анхаарна уу.

1.9. Усан хангамж

“Мега Нура” төслийн усны эх үүсвэр нь төвийн цэвэр усны шугам болон гүний худаг төлөвлөж байгаа юм. Төслийн бүтээн байгуулалтын үе шатанд гүний хулгаас усан хангамжаа шийднэ. Цаашид төвийн усан хангамжинд холбогдоно.

Зураг 2. Одоо ашиглагдаж байгаа худаг

1.10. Хог хаягдал

Ахуйн хог хаягдал. Төслийн явцад 1 хүнээс өдөрт 0.5 кг хатуу хаягдал гарна гэж тооцвол өдөрт 90 кг, сард 2.7 тонн хог хаягдал гарна. Хог хаягдлыг гэрээний дагуу нэгдсэн хогийн цэгт хүргүүлэн хаях шаардлагатай.

Хатуу хог хаягдал. Байгууллагын орчин дахь хатуу хог хаягдал болон барилгын ажлын үед гарах хог хаягдалыг хог хаягдалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга болон хамаарах стандартын дагуу ангиу ангилан ялгаж хотын хогийн цэгт хаяна.

Тугай хог хаягдал. Эмнэлгийн аюултай хог хаягдал гарна.

Зураг 3. Хог хаягдал ангилан ялгах сав болон түр хадгалах цэг

ХОЁР. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

2.1. Физик газарзүйн нөхцөл

“Мега Нура“ төсөл нь Хан-Уул дүүргийн 22-р хорооны нутаг дэвсгэр Зайсанд хэрэгжинэ.

Газарзүйн байрлал. Богдхан уул нь Хэнтий нуруунд хамрагдан зүүнээс баруун тийш чиглэсэн гол нуруу түүний бусад салбар уулсаас бүрдэнэ. Уулын амууд эхэн хэсэгтээ нарийн ч адаг хэсгээрээ өргөсч задгайрдаг. Газрын гадаргуугийн хувьд ерөнхийдөө зүүн урдаасаа баруун хойшоо бага зэрэг хэвгий.

Богдхан уулын эргэн тойрны амуудад олон арван аялал жуулчлалын төв, цогцолбор, бааз үйл ажиллагаа явуулдаг. Богдхан уулын арын салбар нам уулсын амууд олон байдгийн нэг нь Зайсан болно. Энэхүү Туул голын дэнж хүртэл түрэн байрших салбар нам уулын хоорондохи энэ ам бол суурьшил хамгийн их төвлөрсөн газар болно. Харин “Зайсан эко хотел” амралт- аялал жуулчлалын цогцолборыг барихаар төлөвлөсөн 2.4 га талбай бол баруун талын уулын энгэрээс ам руу задгайран нийлэх сайр болон түүний өмнүүр ам руу чигтэй түрсэн налуувтар гүвээний хоорондохи уулын хажуугийн доод бие, бэл хормойн хэсгээс хамаарагдах нарийхан зурвас талбай болно. Барилга байшин барихад тэгшлэлт, үер, ус, угаагдлаас хамгаалах арга хэмжээ авахаас эхлээд газар шорооны ажил нилээдгүй хийгдэхээр байдал нь хүний анхаарал таталгүй өдийг хүртэл байгалийн байдлаа хадгалж үлдэхэд хүргэжээ. Энэ талбай Дархан цаазат Богдхан уулын хязгаарлалтын бүсэд байрлана.

2.2. Цаг уур амьсгал:

Хотын уур амьсгал бүрэлдэн тогтоход орчны газарзүйн онцлогоос гадна хотжилтын нөлөө илэрдэг учир “хотын бичил уур амьсгал” хэмээх бие даасан судалгааны зүйл гарч ирдэг.

Тус районд цаг уурын ажиглалтын цэг байхгүй учир төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн уур амьсгалын ерөнхий нөхцөлийг Туул голын хөндийд орших Буянт ухаа цаг уурын өртөөний олон жилийн ажиглалтын мэдээнд тулгуурлан бичив. Туул голын сав газар далайн түвшнээс харьцангуй

өндөр өргөгдсөн, далай тэнгисээс алслагдсан, эргэн тойрон уулсаар хүрээлэгдсэн тул бичил масштабын хувьд өөрийн онцлогтой бөгөөд түүний уур амьсгалын онцлог шинжийг авч үзвэл өдөр, шөнийн агаарын температурын ялгаа их, хүйтний улирал харьцангуй урт үргэлжилдэг бөгөөд тогтуун, харин зун богино, хур тунадасны ихэнх хувь дулааны улиралд орох бөгөөд голдуу агаарын тогворгүйжлээс үүдэх конвекциос гаралтай байдаг.

Агаарын температур:

Улаанбаатар нь агаарын температурын хойд бүсэд хамаардаг бөгөөд өвөл нь урт, зун нь богино байдаг учир цаг агаарын эрс тэс уур амьсгалтай. Улаанбаатар хот нь хамгийн хүйтэн нийслэлд тооцогддог бөгөөд жилийн дундаж температур ойролцоогоор цельсийн -30°C -аас $+25^{\circ}\text{C}$ -ын хооронд хэлбэлздэг.

Хур тунадасны горим

Нэг хоногт ихээхэн хур тунадас орох нь өвөл зуд болох, зун хөрсний угаагдлыг ихэсгэн үржил шимийг муутгахаас гадна гэнэтийн аюултай үзэгдлийн нэг болох үер буух зэргээр мал аж ахуй, зам тээвэрт, газар нутгийн хэлбэрт бэрхшээл учруулдаг. Иймд янз бүрийн хэмжээтэй хур тунадастай өдрийн тоо, хоногийн хамгийн их хур тунадасны хэмжээг мэдэх нь чухал юм. Монгол оронд хур тунадас циклоны нөлөөгөөр хур тунадас голдуу зуны улиралд ордог. Хотын нутаг дэвсгэрт жилд дунджаар 40-70 хоног нь бороотой, 25-30 хоног нь цастай байдаг. Улаанбаатар хотын хур тунадасны нийт хэмжээ нь 2000-2010 оны хооронд 161.3 мм-288 мм хүрч нэмэгдсэн. Ерөнхийдөө хур тунадасны 95% нь хаврын эхнээс намрын сүүл хүртэл ордог бөгөөд үүний 70% нь зуны саруудад ордог.

Салхины горим

Газрын гадарга орчмын салхины горим нь тухайн орон нутгийн уул зүйн онцлог, агаар мандлын ерөнхий орчил урсгалаас хамаардаг. Салхины хурд өвлийн улиралд багасдаг нь монголын баруун хойд нутагт төвтэй эсрэг циклон тогтдогтой холбоотой. 3-6 дугаар саруудад салхи ихтэй байдгаас шалтгаалан энэ хугацаанд чийгшлийн дутагдал их байдаг. Улаанбаатар хотын салхины зонхилох чиглэл нь баруун хойд зүг юм. Сарын дундаж салхины хурд нь 1.6 м/сек-ээс (1 ба 12 дугаар сард) 4.4 м/сек (5,6 дугаар сард) хүрдэг.

Хавар, намар манай оронд дунд өргөргийн өндрийн фронтын бүс дамнаж байрлах тул фронтын гаралтай циклоны эрчимжил нэмэгдэж цаг агаар тогтворгүй болдог. Улаанбаатар орчмын салхины үнэмлэхүй их хурдын сүүлийн 5 жилийн буюу 2017-2021 оны салхины мэдээнээс харахад дээрх дурдсантай адилаар 3-6 саруудад салхи ихтэй, салхины хурд харьцангуй бусад саруудтай харьцуулахад их байна.

Нарны цацраг:

Улаанбаатар хотод жилийн 250-аас дээш хоног нартай байдаг. Жилийн дундаж хур тунадас 361 мм, ууршилт 325 мм буюу Улаанбаатар хот нь маш хуурай уур амьсгалтай. Дундаж чийгшил 0.36%. Олон жилийн дунджаас үзэхэд жилд 2816 цаг нар гийгүүлж, 12 дугаар сард 5.5-5.6 цаг өдөрт гийгүүлж, 5 дугаар сард 9.5-10 цаг нар гийгүүлдэг байна. Нийт нарны цацрагийн 40-42% нь сарнисан цацраг ба 535.3 - 599.4кВ ц/м² байдаг. Жилийн дундаж нарны цацраг 1276.7 - 1379.8 кВ ц/м².

Агаарын чийгшил:

Агаарын харьцангуй чийгшил 65 % хүрдэг ч хавар 45-55% хамгийн бага үедээ 30% үүнээс цөөнгүй доошилж хуурайшдаг. Өвлийн саруудад үндсэн их хэмжээ 75-77 % хүрч, хур борооны улиралд 2 дахь ихсэлт 68 % болж, хоногт үүрээр хамгийн их чийгшиж, зуны саруудад өглөөгүүр агаар чийглэг, тохиромжтой байдаг.

Улаанбаатар хотын агаарын чанар:

Улаанбаатар хотын агаарын бохирдол нь хотын байршил, байгаль, агаар мандлын орчил урсгалын онцлог зэргээс хамаарах байгаль-нийгэм-эдийн засгийн нэгдмэл үйл явцын бүтээгдэхүүн юм. Нийслэлд агаарын бохирдлын түвшин нь бохирдлын эх үүсвэрийн байршил тэдгээрийн хүчин чадал, хаягдлын найрлага ба бүтэц, газарзүйн болон цаг агаарын нөхцөлөөс шалтгаалан хотын дүүргүүдэд харилцан адилгүй явц, тархалттай байдаг. Улаанбаатарын оршин суугчдын тэн хагас нь амьдардаг хотын захаарх эргэн тойрны уулсын энгэр дагаж байрласан гэр хорооллын утаа униар нь орчныхоо агаарыг ихээхэн бохирдуулаад зогсохгүй голын хөндий дагаж харьцангуй нам дор газар байрласан хотын төв хэсгийн агаарыг бохирдуулах нэг эх үүсвэр нь болдог.

2.3. Төсөл хэрэгжих газрын геологийн тогтоц, геоморфологи:

Ландшафтын хэв шинж: Тэдгээрийн дотор ботууль, дааган сүүл, биелэг өвс, ерхөг ихээхэн түгээмэл юм. Үет ургамалтай хамт яргуй, өнчин цэрэв, хонхон цэцэг, сөд өвс, хурган шарилж, бэрцэцэг зэрэг алаг өвс холилдон ургана. Өвөр хажуугийн хээрт ерхөг, шивээт хялгана, согоовор, биелэг өвс, бугын зогдор, хурдан цагаан, ганга зэрэг өвс дийлэнх байдгаас гадна энд тэнд бөөгнөрөн туг тугаар ургадаг. Нам уулын хээрийн ландшафт бүхий тавиу энгэр хажуу, ойтой шууд залгах хэсэгт чийгийн хэмжээ харьцангуй ихсэх тул ургамалд нугархаг шинж мэдэгдэхүйц ихсэнэ. Хөрсний хувьд ч ялзмагт давхаргын зузаан нэмэгдэх хандлагатай болдог.

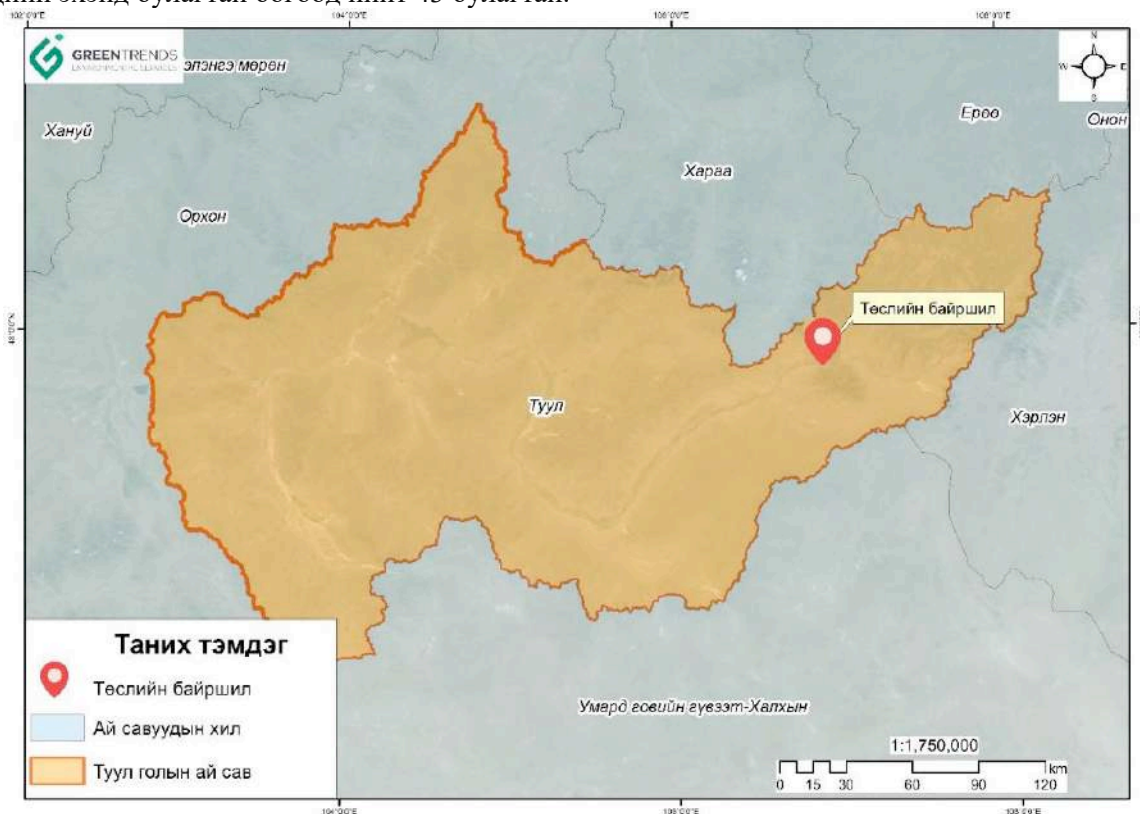
2.4. Газрын гадарга, хэвлийн тогтоц:

Монгол орны төв бүсийн хээр нь хойноосоо урагш уртрагийн дагуу сунаж тогтсон учир хотгор гүдгэрийн тархалтын хувьд өндөр уул, дундаж өндөр уул, нам уул нурууд, цав толгод, тал хээр, хотос хотгор хосолсон бөгөөд ерөнхийдөө талархаг гадаргатай. Судалгаанд хамрагдсан нийт бүс нутгийн 88,1 %-ийг 0-6 градус хэвгийтэй гадарга эзлэн оршиж байна.

0-30-ийн хэвгийтэй гадарга. Гадаргын хэвгийн зурагнаас харахад 0-30-ийн хэвгийтэй гадарга нь уул чулуулаг дээр үүсч тогтворжсон суурьт тал, дунд ба шинэ төрмөлийн эриний сул барьцалдсан чулуулаг дээрх давхаргат тал, тэгшивтэр хотгор, уулс хоорондын хөндий, тэгш талархаг гадарга, зарим уулсын эртний тэгшрэлийн гадарга, эртний өргөгдмөл талуудын орой зэрэг хамрагдах бөгөөд Дорноговь, Дундговь, Говьсүмбэр аймгуудын нутаг бараг бүхэлдээ, Өмнөговь аймгийн ихэнх хэсэг, Төв аймгийн нутгийн урд хэсэг хамрагдаж байна. 30-аас бага налуутай гадарга нь аж ахуйн болон инженерийн барилга байгууламжийн бүхий л төрөлд нэн тохиромжтой. Ийм хэвгийтэй газарт зам тээврийн ашиглалт хөдөө аж ахуйн машин техник ашиглалтанд саад болохооргүй тул шатахууны нэмэгдэл зардал харьцангуй бага гарна.

2.5 Гадаргын болон гүний ус

Богдхан уул нь ус зүйн хувьд хойт мөсөн далайн ай савын Туул голын савд багтах бөгөөд олон жилийн дундаж урсац нь 100мм-ээс илүү бүс нутагт хамаарагдана. Богдхан уулын эргэн тойрны 22 амнаас эх авсан жижиг гол горхийн зарим нь Туулд голо үлдсэн хэсэг нь уулын хаяа хормойн хонхор хотгорт хүрч сэвсгэр хурдсанд шургана. Жижиг гол горхинуудын үндсэн тэжээл нь хур тунадас, багахан хэсэг нь гүний ус болно. Иймээс хаврын улиралд шар усны үер болон зуны хур борооны богинохон хугацаанд устай, бусад үед нь тогтмол урсацгүй юм. Гэхдээ тогтмол урсацгүй, ихэнх ам хөндийн эхэнд булагтай бөгөөд нийт 43 булагтай.

Зураг 4. Төслийн талбай орчмын гадаргын усан сүлжээ

Харин Зайсангийн аманд газар доорхи ус нь эртний дөрөвдөгчийн пролювийн том хэмхдэслэг сэвсгэр хурдсанд хуримтлагдсан нүх сүвийн төрлийн усыг агуулсан, унд ахуйн хувьд маш цэнгэг, нөөцийн хувьд туйлын боломжтой гүний усны орд хуримтлал байна. Проллювийн ус нь уул нуруу, тэдгээрийн бэл тал газар, хотгор хонхор, хөндий татам, дэнж газарт янз бүрийн хэмжээний талбай эзлэн янз бүрийн гүнд орших тул түүнийг агуулагч чулуулгийн төрлөөр тус тусд нь тодорхойлдог. Проллювийн ус нь уулын бэл хормойг хүрээлсэн хурдастай холбоотой бөгөөд уг хурдасны зузаан уулын орчимдоо хэдэн зуун метрт, бэл хормой, хөндийрүүгээ хэдэн метрээс үл хэтрэх ба түүний орших гүн нь 1.5-5.0м боловч заримдаа бүр гүнд ч байх явдал бий. Гүний усыг сэлбэгч нь аадар, хур бороо, шар усны үерийн ус юм. Зайсангийн аманд хурдас чулуулгийн онцлогоос шалтгаалж гүний ус бохирдох нөхцөл өндөртэй.

2.6. Хөрсөн бүрхэвч

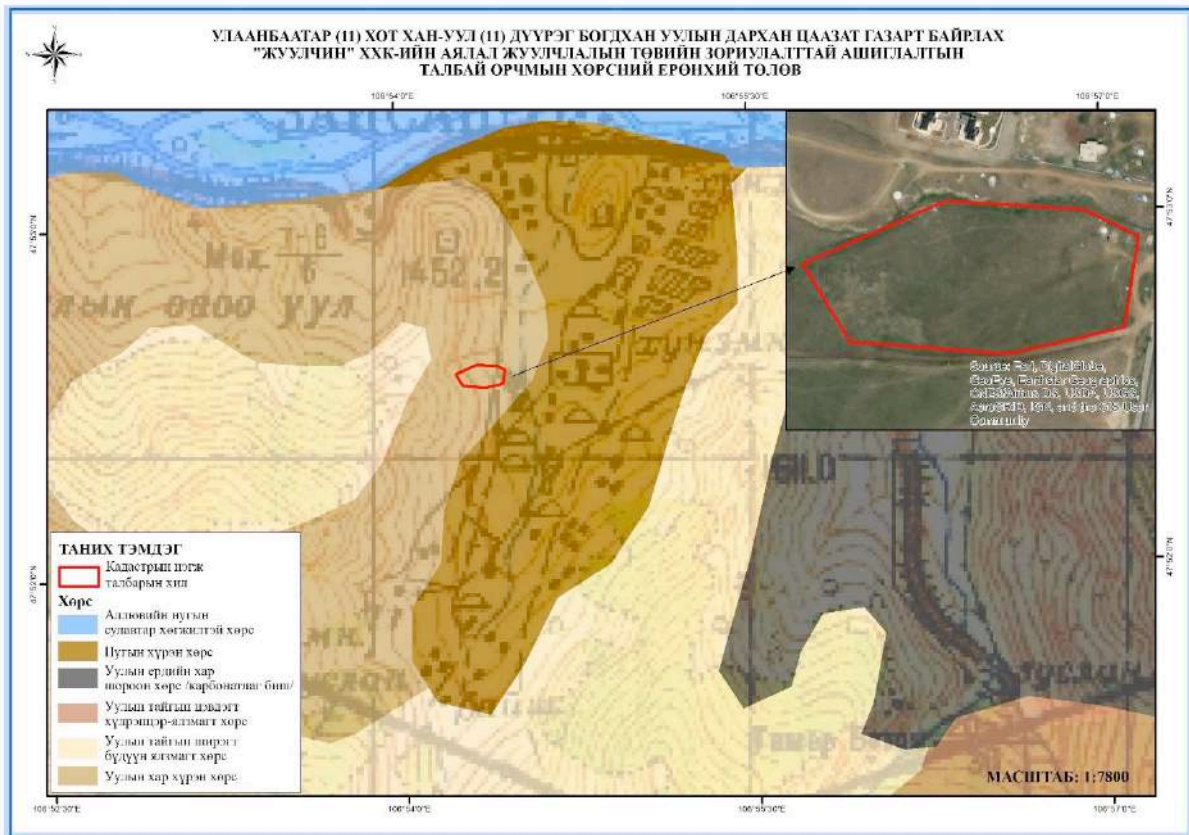
Энэ орчмын нутаг дэвсгэр нь хөрс-газарзүйн мужлалтаараа Хангайн их муж, Хэнтийн мужийн

Хэнтийн захын хэсгийн тойрогт хамрагдана. Хөрсний дэд хэв шинжийн ангилалаар уулын хөрс, хөрсний бүсчилсэн ангилалаар уулын ердийн хар шороон ба ердийн хар хүрэн хөрс гэсэн ангилалд багтаж байна.

Эзэмшил талбайн ургамал бүрхэвч . Талбайн зүүн захаар авто машины замын нөлөөгөөр хөрсөн бүрхэвч эвдэрсэн байна.

Судалгааны үеэр эзэмшил газраас хөрсний холимог дээж авч “Инженер геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторит агрохимийн шинж чанарыг тодорхойлох задлан шинжилгээг хийлгэв.

Төслийн үйл ажиллагаа явуулж буй талбайн байршилд хийсэн хөрсөнд агуулагдах хүнд металлийн бохирдуулагч бодсын агууламжийг олж тогтоох цаашид үйл ажиллагаа явуулах явцад уг задлан шинжилгээний тоо баримтын өөрчлөлтийг харж мониторинг хийх зорилгоор хөрсний дээж авч хөрс судлалын итгэмжлэгдсэн лабораторид өгч шинжлүүлэхэд тухайн “Мега Нура” төслийн байршил орчмын хөрсний одоогийн бохирдол нь 2024 оны 03 дугаар сарын 21-ны байдлаар хүлцэх хэмжээнээс дээш давсан бохирдолт байхгүй байна. Кадми илрээгүй бөгөөд бусад бохирдуулагч бодисуудаас цайрын агууламж өндөр байх ба 75.52 мг байгаа бөгөөд тухайн газрын хөрсөн бүрхэвч одоогийн байдлаар бохирдолд ороогүй эрүүл байна гэсэн дүгнэлтийг өгч байна.

Зураг 5. Төслийн талбайн хөрсний зураг

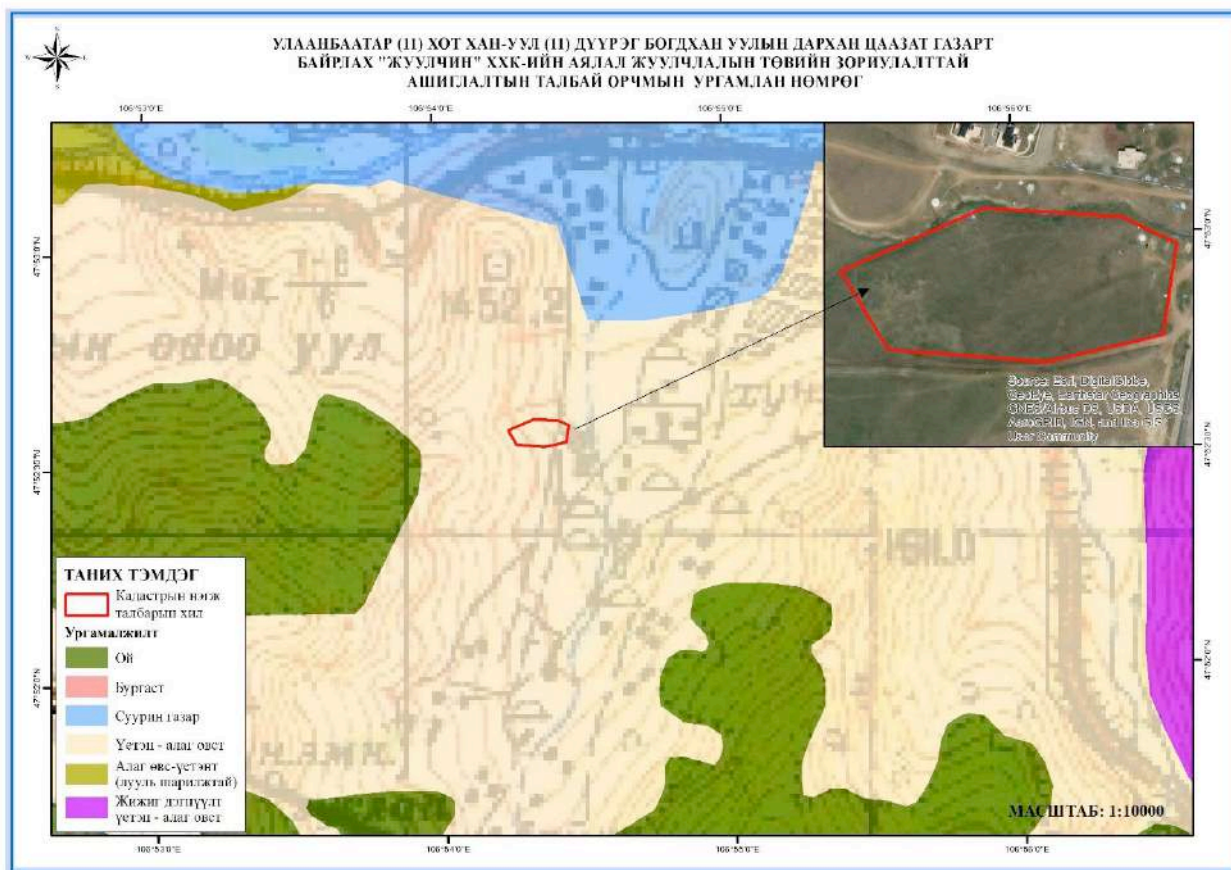
Дүгнэлт: Судалгааны талбайд уулын ердийн хар шороон ба ердийн хар хүрэн хөрсний хэв шинж тархсан. Хөрс нь дунд шүлтлэг урвалын орчинтой (8.45), карбонатгүй, ялзмагийн агууламж бага, цахилгаан дамжуулах чанар давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн агууламж дунд зэрэг, элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй, хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин бага байна.

2.7. Ургамлан нөмрөг

Богдхан уул орчмын газар нь ургамал-газар зүйн мужлалаар Монгол дагуурын уулын ойт хээрийн тойрогт хамаарагдана.

Ой бүхий уулсаар өвслөг ургамалт шинэсэн ой, хус-шинэс-нарсан холимог ой тааралдана. Богд ууланд Ойт дээд хил 2100-2150метрийн өндөрт, ойн доод хил уулын ард 1400м, зүүн урд хэсэгт 1600м орчим өндөршилээр тогтоогддог. Түүнээс доош бэл, голын хөндий хүртэл хээрийн ургамалжилттай.

Богдхан ууланд 70овгийн 256 төрлийн 587 зүйл цоргот ургамал ургадгийг тогтоосон байна. Богдхан уулын ургамлын аймгийг /цоргот ургамал/ Монгол орныхтой харьцуулбал 21.66%-ийг, Хэнтийхтэй харьцуулбал 50.2%-ийг тус тус эзэлж байна. Иймд Богдхан уул нь ургамлын зүйлээр маш баян юм.

Зураг 6. Төслийн талбайн ургамлан нөмрөгийн зураг

Төслийн талбай ойгоос тодорхой хэмжээнд алслагдсан. Төслийн талбай орчимд *Artemisia frigida*- агь шарилж - 23%, *Stipa sp*-хялгана 15%, *Artemisia sp*-шарилж-11%, *Achnatherum splendens*-дэрс 12%, *Artemisia sp*-шарилж 4%, *Potentilla bifurca*- Имт гичгэнэ -10% зэрэг ургамлууд эзэлж байна.

2.8. Амьтны аймаг:

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр болох Богдхан уул нь амьтны аймгийн газарзүйн мужлалаар умардын их мужийн хөвч тайгын дэд мужийн Хэнтийн тойрогт багтана.

Богдхан уулын ар өвөр хормойгоор дагуур зараа, дагуур огодой, тарвага, урт сүүлт зурам, үлийн цагаан оготно, гахай, бор гөрөөс байдаг. Тэдгээрээс жирх, тарвага, урт сүүлт зурам, сибирь алагдаага зэрэг цөөн зүйл ичээлдэг ба бусад зүйлүүд бүхэл жилийн турш идэвхтэй амьдралтай юм.

Энэ орчимд 4 баг, 10 овог, 23 төрөлд багтах 41 зүйл сүүгээр бойжигч, 24 зүйл шувуу, 40 гаруй зүйлийн шавьж бүртгэгдсэн байна.

Ойн зах, хад асгат уулс ам хөндийгөөр чоно, үнэг, хярс зэрэг махчин идэштэн, бор гөрөөс, буга зэрэг салаа туурайтан, чандага, туулай, дагуур огодой зэрэг туулай хэлбэртэн, хэрэм, зурам, хулгана, үхэр огодой зэрэг мэрэгч амьдарна.

Дөрвөн уулын дунд орших байгалийн хэв шинж нь тус нутгийн унаган экосистем байсан бөгөөд энэ нь Улаанбаатар хот байгуулагдан аажмаар хөгжин тэлэхийн хирээр үржил хөрсийг бүрэн түрж үйлдвэр байгуулахад өнгөн хөрсийг хуулж, хүний үйл ажиллагааны нөлөө удаан хугацаагаар ноёлж байгаагаас тус нутгийн унаган хөрс ургамлын экосистем бүрэн алдагдаж хүний үйл ажиллагаагаар бүрдсэн хайрга, элс, шорооноос тогтон буй болжээ. Мөн дэд бүтцийн салбар дахь хөгжлийг дагалдан ялангуяа үйлдвэр аж ахуйн газрууд орон сууцны хороолол нэмэгдсээр эдэлбэр нутаг, хүрээлэн байгаа орчиндоо үзүүлэх сөрөг нөлөө улам бүр өссөөр ирсэн байна. Ийнхүү тус нутагт амьтан ургамлын аймгийн экосистемийн шинж төрх алдагдаж энэ хавийн амьтны зүйлийн бүрдэлд хот суурин, хүний ойр орчимд амьдрах синантроп зүйлүүд голлох болжээ.

Сүүлийн жилүүдийн хуурайшил, ойн нөхөн төлжилт муу байгаа, ургамлан нөмрөгийн өөрчлөлт, аялал жуулчлалын хөл хөдөлгөөн ихэссэн зэргээс өвсөн тэжээлт туурайтан амьтад идэш тэжээл, бэлчээрийн өрсөлдөөнд орж шахагдаж, аялал жуулчлалын баазгүй байгаа амуудад амьдрах болжээ.

2.9. Хамгийн ойр орших түсгай хамгаалалттай газар нутаг

Богд хан уулыг 1957 оны 03-р сарын 13ны Ардын их хурлын Тэргүүлэгчдийн 31-р тогтоол, 1974 онд Ардын их хурлын Тэргүүлэгчдийн 248-р зарлиг, 1995 оны УИХ-ын 26-р тогтоолоор хамгаалалтанд авсан.

Богдхан уул нь манай орны төдийгүй дэлхийн ууган дархан газрын тоонд зүй ёсоор орно. Монголчуудын эрт дээр үеэс энэ уулыг дархан цаазтай болгон хамгаалж байсны дотор XII-XIII үед

Монголын Хэрэйд аймгийн тэргүүн Ван хаан дархлан тахиж Хан уул хэмээн нэрлэсэн гэдэг. Богд уулыг 1778 онд албан ёсоор дархалсан. Улсын их хурлын 1995 оны 26 дугаар тогтоолоор “Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай” хуулинд нийцүүлэн дархан цаазат газрын ангиллаар баталгаажуулсан байна.

Дархан цаазат уулын хамгийн өндөр оргил нь далайн түвшинээс дээш 2268.0 м өндөрт өргөгдсөн Цэцээгүн юм. Богдхан ууланд эмчилгээний ач холбогдолтой хэд хэдэн рашаан булгууд бий. Зарим газар хушин ой, баруун урд ба өмнөд хэсгээр гацууран ой, баруун урд хэсгээр нарсан ой, хойд ба зүүн өмнөд хэсгээр нь шинэсэн ой зонхилон тархдаг нь тус уулын хэсэг бүрт экологийн нөхцөл өөр байдгийг гэрчилнэ. Богдхан ууланд 70 овгийн 256 төрлийн 588 зүйлийн дээд ургамал ургадаг. Ургамлын аймаг нь экологийн 18 бүлэгт хамаарах бөгөөд эдгээрээс уулын тайгын экологийн бүлгүүд 80 хувийг, хээрийн ургамлууд 72 хувийг эзэлдэг. Хэнтийн тайгын голлох элемент болон олон зүйлийн хөхтөн амьтны тархалтын урд хил нь Богдхан уул болно. Богдхан ууланд монгол орны 6 баг, 17 овог, 36 төрөл, 54 зүйлд хамаарах хөхтөн амьтан нутагладаг байна. 174 овог, 270 гаруй төрөлд хамаарах 1660 зүйл шавж, 259 зүйлийн мезофаун, 93 микрофаун, 14 баг, 36 овогт багтах 194 зүйл шувуу бүртгэгдсэн.

2.10. Нийгэм эдийн засаг

Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын Хан-Уул дүүрэг нь БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн 1965 оны 4 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 79 дүгээр зарлигаар “Ажилчны район” нэртэйгээр байгуулагдсан нийслэлийн ууган дөрвөн дүүргийн нэг юм.

Хан-Уул дүүрэг нь 209,524 мянга хүн амтай, 56,874 мянган өрхтэй, 23,584 аж ахуйн нэгж, үйлдвэр, компани, нөхөрлөл, хоршоотой, 42,867 толгой малтай, 482.860 тахиа, 3.610 гахай бүхий эрчимжсэн аж ахуйтай, хүлэмжийн аж ахуй, агро парк бүхий газар тариалан хөгжсөн бүс нутаг юм. Дүүрэг нь 48500 га нутаг дэвсгэртэй, үүнээс 21.1 хувь буюу 10226 га нь ой мод, гол горхи, рашаан ус бүхий дархлагдсан ногоон бүс, 67,6 хувь буюу 32763 га нь хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар, 11,3 хувь буюу 5499 га нь хот суурин, зам харилцааны сүлжээ, нийтийн эзэмшлийн газарт хамаардаг.

Хүн ам: Хүн амын жилийн өсөлтийн хурдыг сүүлийн жилүүдийн үзүүлэлтээр авч үзвэл: 2017-2018 онуудад 5.1 хувь буюу хамгийн өндөр, 2018-2019 онд 4.6 хувь, 2019-2020 онд 4.6 хувь, 2020-2021 онд 6.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Аж үйлдвэр: Хан-Уул дүүргийн аж үйлдвэрийн газрууд нь 2020 онд нийт 958.9 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1184.5 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 22.4 хувиар буурч, борлуулалт 14.8 хувиар өссөн байна.

Хан-Уул дүүргийн аж үйлдвэр, уул уурхай, эрчим хүч, хөнгөн, хүнсний үйлдвэрүүд нь Монгол Улсын аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлтийн 5,8 хувь, нийт борлуулалтын 6,0 хувь, Нийслэлийн нийт үйлдвэрлэлтийн 9,5 хувь, нийт борлуулалтын 9,6 хувийг тус тус үйлдвэрлэж байна.

Хүн амын ажил эрхлэлт, ажилгүйдэл: Бүртгэлтэй ажилгүйдчүүдийн тоо 2023 оны 11 дүгээр сард 567 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 316 хүнээр нэмэгдсэн байна. Нийт ажилгүйдчүүдийн 301 (53.1 %) эмэгтэйчүүд байна. 2022 оны 11 дугаар сард орон тооны цомхотголоор 12, мэргэжил, эрүүл мэндийн хувьд тэнцэхгүй 6, өөр газраас шилжиж ирсэн 12, сургууль төгссөн 5, бусад шалтгаанаар 151 хүн ажилгүй болжээ. Тайлант сард 5 хүн ажилд орсноос нөхөрлөл компанид 4, бусад байгууллагад 1 хүн ажилд орсон.

Хан-Уул дүүргийн төсөв

Дүүргийн төсвийн нийт орлого (урсгал орлого болон тусламжийн орлого) 2021 оны эхний 5 сард 73.0 тэрбум төгрөг болж, төсвийн орлого төлөвлөснөөс 13.3 тэрбжм төгрөгөөр (15.4%) дутуу бүрдсэн бөгөөд орлогын бүрдэлт 2020 оноос 77.6 хувь өссөн байна. Төсвийн нийт орлогын 36.3 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр хураамж) 2.0 хувийг татварын бус орлого (нийтлэг татварын бус орлого), 26.1 хувийг тусламжийн орлого, 35.6 хувийг улсын төсөв болон орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг эзэлж байна.

**ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН
ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ, ЗӨВЛӨМЖ**

Төслийн хувьд байгаль орчны төлөв байдал, байгаль орчны эрх зүйн байдал зэрэг нь байгаль орчныг хамгаалах асуудалтай хэрхэн уялдах, төслийн үйл ажиллагаанаас хамрах нутаг дэвсгэрийн орчны бүрдэл хэсгүүдэд төслийн хэрэгжих үе шат бүрийн үйл ажиллагааны нөлөөлөл, түүнчлэн төслийн гол нөлөөллийг үнэлэн тогтоов. Байгаль орчин, нийгэм-эдийн засагт үзүүлэх боломжит нөлөөллийг тодорхойлох, тоо хэмжээг тодорхойлохдоо БОНХЯ-ны сайдын 2014 оны 04-р сарын 10-ны өдрийн А-117 тушаалаар батлагдсан байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний аргачлалд тусгагдсан арга, аргачлалыг ашиглав.

Хүснэгт 3. Болзошгүй нөлөөлөл байгалийн хам бүрдэлтэй уялдах нь

№	Нөлөөлөл	Нөлөөллийн эх үүсвэр (үйл ажиллагаа)	Нөлөөллийн шинж чанар, өртөгдлийн байдал
Нэг. Агаар орчин			
1.	Тоосжилт	- Тээвэрлэлт (ажлын болон ахуйн хэрэгцээний бүх төрлийн хангамж, түлш, хог хаягдал)	- тархах хүрээ хомс, хатуу хучилттай замаар явах бөгөөд шороон замаар 400 метр явна.
1.2	Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн хорт хий, утаа, угаар	- Автомашин	- Агаарыг бохирдуулах боловч хадгалагдах болон тархах хүрээ хязгаарлагдмал
Хоёр. Усан орчин			
2.1	Хатуу болон шингэн хог хаягдал	- Ахуйн болон шатах тослох материалын хаягдал - Хүмүүсийн анхаарал хайхрамжгүйн улмаас химийн бодис асгарах, гоожих	- Хөрс болон хөрсний ус бохирдох магадлалтай. - Хур борооны усаар угаагдаж хөрсний ус бохирдуулна.
Гурав. Хөрс			
3.1	Элэгдэл, эвдрэл,	- Явган жим, зам гарах, дагтарших, талхлагдах	-Хэмжээ хязгаарлагдмал -Хөрсний физик, механик шинж чанар өөрчлөгдөж болно -Хөрс эвдэрч элэгдэнэ -Ямар нэг хэмжээгээр нөхөн сэргээх боломжтой.
3.2	Бохирдол	- Ахуйн хог хаягдал	-Хөрс бохирдсоноос хөрсний микробиологийн шинж чанар өөрчлөгдөнө.
Дөрөв. Ургамал бүрхэвч			
4.1	Ургамлын талхлагдал	-Автомашин болон явган хүний зам, мөр	-Хэмжээ хязгаарлагдмал
4.2	Ургамлан нөмрөг устгах	-Нэн ховор, ховор ургамлыг таньж мэдэхгүй устгах	-Төрөл, зүйл өөрчлөгдөж болно. -Төрөл, зүйл устаж болно. -Хэмжээ хязгаарлагдмал
4.3	Хордолт	- Ахуйн хог болон шатах тослох материалын хаягдал	-Ургамлын биомассын хэмжээ багасна - Ургамлан бүрхэвч эргэлт буцалтгүй устаж болно - Ургамлын генд өөрчлөлт орж болно
4.4	Талхлагдах	- Хүний хөл хөдөлгөөн, үйл ажиллагаанд байнга өртөж буй зөрөг зам, жим, - Ашиглалтын талбай, барилга объектуудын орчин	- Ургамлын төрөл зүйл устаж болно - Ургамлыг нөхөн сэргээхэд бэрхшээлтэй болж болно.
Тав. Ан амьтан			
5.1	Хордолт	- Шатах тослох материалын болон ахуйн хаягдал	-Хөрсөн дэх бичил биетэн, шавьж хорхой үрэгдэж болно. -Амьтдын удамшил генд өөрчлөлт орох магадлалтай
Зургаа. Нийгэм эдийн засгийн орчин			
6.1	Үндсэн хөрөнгө	- Татварын эх үүсвэр	- Улсын төсөвт хувь нэмэр оруулах
6.2	Шинээр ажиллагсад авна	- Ажлын байр шинээр бий болно	- Орон нутгийн иргэдийн ахуй амьдралд тус дөхөм үзүүлнэ. - Тогтмол бус

Хүснэгт 4. Байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим нь нөлөөллийн төрөлтэй уялдах нь

Байгаль орчны үзүүлэлт	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино хугацааны	Урт хугацааны	Буцаж нөлөөлөх	Будалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
1. Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт										
Газрын доорх урсацын өөрчлөлт										
Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт		x			x					x
Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт	x				x		x	x		
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл	x				x			x		
Геологийн тогтоцын өөрчлөлт										
Зэрлэг амьтдын орон зай		x		x			x			x
Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		x		x						x
2. Байгалийн нөөц, ашиглалт										
Газрын гадаргын нөөц баялаг										
Бэлчээрийн байдал	x				x		x		x	
Эрдэс түүхий эдийн нөөц										
Эрчим хүчний нөөц										
3. Байгаль, орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ		x			x	x			x	
Урсгал усны хэрэгцээ										
Агаарын бохирдол	x		x	x						x
Хөрсний эвдрэл, бохирдол	x				x		x		x	
Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх										
Дуу чимээ, шуугианы нөлөө		x		x						x
4. Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палентологийн олдвор										
Байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх	x				x					x
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх										
Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нөлөөлөх										
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх										
Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх										
5. Эдийн засаг, нийгмийн асуудал										
Хувийн өмчийн болон татварын орлого өөрчлөгдөх	x				x					x
Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	x				x					x
Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох		x		x						x
Ажлын байр нэмэгдэх	x				x					x
Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх				x					x	
Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх	x		x		x		x	x		
6. Бусад нөлөөлөл										
Шороон зам харилцаа, машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс болж хөрс эвдрэх	x				x		x		x	
Ахуйн бохир ус, нефтийн бүтээгдхүүн хөрсөнд нэвчиж, хөрс бохирдуулах	x						x			x
Ахуйн хаягдал, хогийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавьж үржих	x			x		x			x	
Хүчтэй салхи, түймэр газар хөдлөл, аянга	x						x			
Дүн	14	6	2	7	12	2	8	3	7	11

Шууд нөлөөлөл: Төслийн болзошгүй нөлөөллийн нийт тоо 32 байгааг хүснэгтээс харж болох бөгөөд 14 нь шууд нөлөөлөлд хамаарч байна. Эдгээрээс татварын орлого өөрчлөгдөх, хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх, ажлын байр нэмэгдэх, орон нутгийн орлого нэмэгдэх нөлөөлөл нь шууд эерэг нөлөөлөлд хамаарч байна. Үлдэх шууд нөлөөлөл нь сөрөг нөлөөллийн тоонд багтаж байна. Шууд нөлөөлөл бүрийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчмээр нь нэгтгэн доор авч үзсэн.

Хөрсний элэгдэл, эвдрэл, геологийн тогтоцын өөрчлөлт, ундны усны чанар хэмжээ, ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх зэрэг нөлөөллүүд нь шууд, урт хугацаанд, бага зэргийн хүчтэй, буцаж нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүд байна. Төслийн барилга байгууламж анх баригдахдаа хөрс, ландшафтийн

хэлбэр, геологийн тогтоц, өнгө нэгэнт өөрчлөгдсөн тул энэхүү нөлөөлөлд хамааруулан авч үзлээ. Сав баглаа боодол, хог хаягдлыг устгах, ариутгах журмыг дагаж мөрдөөгүйгээс хөрс бохирдох нөлөөлөл нь төслийн үйл ажиллагааны үед чанарын шаардлага хангахгүй эцсийн бүтээгдэхүүнийг хаяж устгахад батлагдсан журмыг мөрдөөгүйгээс үүсч болох юм.

“Мега Нура” төсөл нь бүх хүмүүст ижил тэгш хүртээмжтэй үйлчилдэг бөгөөд байгаль орчны бусад бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд аюултай нөлөөлөл үзүүлэхгүй гэж үзэн нөлөөллийн эрчмийг дунд гэж үзсэн.

Шууд бус нөлөөлөл: Төсөл хэрэгжсэнээр байгаль орчинд үзүүлэх шууд бус нөлөөлөлд газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт, зэрлэг амьтдын орон зай, уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт, ундны усны чанар, хэмжээ, дуу чимээ, шуугианы нөлөө, байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх зэрэг эерэг болон сөрөг нөлөөллүүдийг шууд бус нөлөөлөлд хамааруулан авч үзсэн.

Магадлан жагсаах аргаар үнэлэх

Тус төслийн үйл ажиллагааны улмаас хүрээлэн буй орчинд учрах болзошгүй нөлөөллийг тогтоохдоо байгаль орчны суурь нөхцөл, урьд өмнө хийгдсэн байгаль, нийгэм, эдийн засгийн холбогдолтой судалгааны материалуудыг үндэслэн тооцсон. Төслийн үйл ажиллагаанаас сөрөг нөлөөлөлд өртөгдөх байгалийн үндсэн бүрэлдэхүүн нь газрын гадарга, агаар, хөрс, ургамал, амьтан юм.

Төслийн болзошгүй нөлөөллийг тогтоохдоо магадлан жагсаах аргыг ашиглаж, үр дүнг дараах хүснэгтэд үзүүлэв. Энэ арга нь төсөл хэрэгжих үед тухайн нөлөөлөл байгаа эсэх дээр тулгуурладаг ба хэрэв тухайн нөлөөлөл байвал "+"-ээр тэмдэглэдэг. Ингэхдээ тухайн нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим зэргийг тодруулах, мөн уг нөлөөлөл байгаль орчин, экологийн тэнцвэрт байдал, орон нутгийн нийгэм-эдийн засагт хэрхэн нөлөөлөх (шууд, шууд бус, эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх, давхардах эсэх) байдлыг үзүүлдэг.

Хүснэгт 5. Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах сөрөг нөлөөллийн магадлан жагсаалт

№	Болзошгүй нөлөөлөл	Нөлөөлөл байхгүй	Нөлөөллийн эрчим		
			Бага	Дунд	Их
1. Төслийн байршилтай холбогдон гарах нөлөөлөл					
1	Хүн ам нүүлгэн шилжүүлэх асуудал	0			
2	Тусгай хамгаалалттай бүс нутгийн ховор, ховордсон биологийн төрөл зүйлийн амьдрах орчин	0			
3	Түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палеонтологийн олдворт газрыг эвдэхэд хүргэх	0			
4	Ой модыг огтлох, гэмтээх асуудал	0			
5	Усан хангамж, ус хэрэглээний асуудлаар өөр байгууллагын үйл ажиллагаатай зөрчилдөх	0			
6	Булаг шандны усны горимд өөрчлөлт орох ба хатаж ширгэх аюултай эсэх	0			
7	Голын гольдирол эвдэж өөрчлөх эсэх	0			
8	Байгалийн эрдэс баялгийг ашиглах эсэх	0			
2. Төслийн шийдэлтэй холбогдол бүхий нөлөөлөл					
9	Үйл ажиллагаа нь тухайн орон нутагт нийцтэй эсэх	+		+	
10	Төслийн үйл ажиллагаанд тусгай анхаарал тавих шаардлагатай хорт хий, бодис хэрэглэх эсэх	0			
11	Төслийн үйл ажиллагаанд сонгосон техник, тоног төхөөрөмжийн шийдэл, түүхий эд нь байгаль орчинд хэр нийцтэй эсэх	+	+		
3. Барилга байгуулалтын үеийн нөлөөлөл					
12	Барилга байгууламж барих үед усны нөөц бохирдох эсэх	0			
13	Барилга байгууламж барих үеийн болон барьсны дараах хөрсний эвдрэл	-		-	
14	Барилга байгууламж барих үед осол аваар, хортой нөхцөл үүсэх эсэх	0			
4. Төслийн үйл ажиллагааны холбогдол бүхий нөлөөлөл					
15	Төслийн үйл ажиллагааны болон ашиглалтын талаарх төлөвлөгөө, санхүүжилт хир зэрэг бодитой, шаардлага хангасан эсэх	+		+	
16	Хөрсний элэгдэл, эвдрэлийг бууруулах орчныг тохижуулах төлөвлөгөөнд хэрхэн тусгагдсан эсэх	+			+
17	Төслийн үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрс, ургамал талхлагдах эсэх	+		+	
18	Төслийн байгууламж хоорондын хөрсний бохирдлыг	+	+		

	багасгах талаар төлөвлөгөөнд тусгагдах эсэх				
19	Төслийг хэрэгжүүлэхэд орон нутгийн хөгжилд хэрхэн нөлөөлөх	+	+		
20	Ядуурлыг бууруулах	+	+		
21	Эдийн засгийн өсөлт	+	+		
22	Онцгой нөлөөлөл	0			

Тайлбар:

(0) нөлөөлөлгүй

(-) сөрөг нөлөөлөлтэй

(+) эерэг нөлөөлөлтэй

-	1	0.45 %
+	9	40.1 %
0	12	54.5%

Дээрх нөлөөллийн үнэлгээнээс тооцож үзвэл энэ төсөл байгаль орчинд нөлөөлөх байдлаараа “дунд” нөлөөлөлтэй ангилалд багтаж байна.

Энэхүү төсөл нь байгаль орчинд нөлөөлөх байдлаараа хамгийн бага нөлөөлөлтэй бөгөөд нөлөөллийн эрчим бага байдаг. Тухайлбал ус ашиглалт, түүний чанар, газрын элэгдэл, эвдрэл, аюул ослын магадлал, ой, газрын төрх, хотгор гүдгэрийн өөрчлөлт, зэрэгт болзошгүй сөрөг нөлөөлөл нь бага эрчимтэй байх ба агаарын бохирдол, ургамлан бүрхэвчийн нөхөн сэргээлт болон орон нутгийн дэд бүтцийг сайжруулах, ядуурлыг бууруулах, эдийн засгийн өсөлт, хүн амын шилжилт хөдөлгөөн, орон нутгийн хөгжил зэрэгт бага болон дунд эрчмийн эерэг нөлөөлөлтэй байна.

ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль болон түүнтэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомж, Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2019 оны 10-р сарын 29-ны өдрийн А-618 тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу боловсруулав.

Байгаль орчныг хамгаалах талаар хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлэх, тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах, байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээнд тусгагдсан гол сөрөг нөлөө болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахад чиглэгдсэн байгаль хамгаалах төлөвлөгөө болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж төслөөс үүдэн гарах байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, хамгаалахад гол зорилго нь оршино.

4.1. БОМТ-ны нийт зардлын гүйцэтгэл

№	Зардлын ангилал	2025 он
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	1.000.000
2	Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	21.650.000
3	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	1.500.000
4	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	1.000.000
5	БОМТ, түүний хэрэгжилтийг талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	4.000.000
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардлын гүйцэтгэл	1.960.000
Нийт /мян.төг/		31.110.000

4.2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний тогтоогдсон төслийн гол ба болзошгүй нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, үр дагаврыг арилгах арга хэмжээ, тэдгээрийн хэрэгжүүлэх хугацаа, зарцуулах төсөв, баримтлах эрх зүйн баримт бичиг зэргийг тодорхойлон нэгтгэж тусгалаа.

Хүснэгт 6. 2025 оны Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжилт	Тайлбар
Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл	Машин механизм, тээврийн хэрэгслээс бензин, тос тосолгооны материалын асгаралт алдагдал үүсэж усан орчинг бохирдуулахаас сэргийлнэ	Хийгдсэн	Золсоолын талбайд гадна талбай хариуцсан ажилтан тухай бүр цэвэрлэгээ хийгдэж байгаа, асгаралттай холбоотой мэдээлэл бүртгэгддэггүй. Үйл ажиллагаа хариуцсан менежер тухай бүр хяналт тавин ажилласан. Тухай бүр бүртгэлийг хөтлөж баримтжуулсан мэдээллийг үүсгэж ажилласан. Ашиглалт хариуцсан ажилтан тухай бүр хяналт хийж ажилласан.
	Шатах тослох материал, нефтийн бүтээгдэхүүний сав баглаа боодол, тостой даавуу сэлбэг хэрэгсэл (аккумулятор, хаягдал олгой, дугуй гэх мэт)-ийн хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байна	Хийгдсэн	
	Ус хэрэглээний бүртгэл хөтөлнө.	Хийгдсэн	
	Бохир ус дамжуулах хоолойн холбоосуудын хяналт хийх гаардлагатай тохиодолд засвар үйлчилгээг хийнэ.	Хийгдсэн	
Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл	Үйлчилгээний тээврийн хэрэгслээс их хэмжээний хар утаа ялгарч буй ажиглагдсан тохиолдолд шаардлагатай засвар үйлчилгээг хийнэ.	Хийгдсэн	Үйлчилгээний машиныг жилд 1 удаа үзлэгт оруулдаг, шаардлагатай завсар үйлчилгээ тухай бүр хийж ажилласан. ХАБЭА-н хяналт шалгалтын журмын дагуу үзлэг шалгалтыг тухай бүр хийж ажилласан. Гэрээт байгууллагаар тухай бүр ариутгал, халдваргүйжүүлж ажилласан.
	Байгууламжын нөхцөлд /температур, чийг, агаарын солилцоо, нарны тусгал г.м/ байнгын хяналт тавьж, дүүргийн онцгой байдлын алба, мэргэжлийн хяналтын газартай харилцан хамтран ажиллана.	Хийгдсэн	
	Хогийн цэгийн ойр орчмыг дулааны улиралд ялаа, шавьж, бактер үржих, үнэрийн бохирдол тархахаас урьдчилан сэргийлж ариутгал хийнэ	Хийгдсэн	
Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл	Явган хүний зам, машины зогсоолыг тогтмол сайжруулж байх, хатуу хог хаягдал, ахуйн хог хаягдлыг зориулалтын бус газар хаяхгүй.	Хийгдсэн	Гадна талбай хариуцсан ажилтан тухай бүр цэвэрлэгээ хийдэг. Яаралтай үед авч хэрэгжүүлэх шуурхай төлөвлөгөөний дагуу бэлэн байдал хангаж, томилогдсон ажилтнууд сургагдсан.
	Шатах тослох материал асгарах үед авах яаралтай арга хэмжээг урьдчилан тодорхойлж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авна.	Хийгдсэн	
Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөлөл	Ногоон байгууламж буюу бут сөөг, зүлэгжүүлэлтийг арчлах, тордох, арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.	Хийгдсэн	Гэрээт байгууллага, гадна талбайн ажилтантай хамтарч тухай бүр арчилгаа хийж ажилласан.
Удирдлага зохион байгуулалт	Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалт зохион байгуулна,	Хийгдсэн	Гэрээт байгууллагатай хамтран сургалт орсон.
Нийт /мян.төг/			1.000.000

4.3. Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

МУЗГТ-н 350 дугаар 2021 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдөр “Тэрбум мод” Үндэсний хөдөлгөөний талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, мөн Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4-ийн дагуу эзэмшил газрын 10 хувиас доошгүй талбайд зохих журмын дагуу зүлэгжүүлж мод тариалах шаардлагыг үүрэгжүүлж өгсөн байдаг. Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө болон байгаль хамгаалах төлөвлөгөөний сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөлтөд заасан хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 7. 2025 оны Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Хэрэгжилт	Тайлбар
“Тэрбум мод хөдөлгөөн”-ий хүрээнд мод, сөөг тарих	Нийт ашиглалтын талбайн 1/3 буюу 0,8га талбайд ногоон байгууламж хийнэ.	Хийгдсэн	Үржих Үр ХХК, гэрээт байгууллагаар 6-р сард 1789м2 хуйлмал зүлэг, 123ш бутлаг мод, 10ш нарс суулгалт хийгдсэн. Гэрээт байгууллагын зөвлөмжийн дагуу гадна талбайн ажилтан тухай бүр усалгааг хийж ажилласан.
	Тайлбар: Газар ашиглах гурвалсан гэрээний хэрэгжилт Ногоон байгууламжын усалгаа, тайралт, хэлбэржүүлэлт хийнэ	Хийгдсэн	
Нийт /мян.төг/		21.650.000	

4.4. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь гэнэтийн осол тохиолдохоос урьдчилан сэргийлэх, аюул осол тохиолдсон нөхцөлд авах арга хэмжээний талаар зохих мэдлэг туршлагатай байх шаардлагтай.

Хүснэгт 8. 2025 оны Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Хэрэгжилт	Тайлбар
Болзошгүй осол, саатал, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Техник, технологийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянаана.	Хийгдсэн	Хяналт, шалгалтыг тухай бүр хийж хэвийн ажилласан. ХУД-ийн ОБХ хамтран гамшгаас хамгаалах дадлага сургуулилтыг 6-р сард зохион байгуулсан. Гадна талбайн ажилтан тухай бүр цэвэрлэгээ хийсэн. ХУД-ийн ОБХ хамтран гамшгаас хамгаалах дадлага сургуулилтыг 6-р сард зохион байгуулж, гамшгийн шуурхай төлөвлөгөөний зөвлөмжийн дагуу сайжруулан ажилласан.
	Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, зохион байгуулна.	Хийгдсэн	
	Хамгаалалтын далан, жалга сайрыг цэвэрлэнэ.	Хийгдсэн	
	Гал унтраах хэрэгслээр бүрэн хангах арга хэмжээ авах, галыг унтраах талаар тодорхой түвшинд бэлтгэлийг хангуулах арга хэмжээ зохион байгуулна.	Хийгдсэн	
Нийт /мян.төг/		1.500.000	

4.5. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Бид 2025 оны БОМТ-ний хүрээнд төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдал, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хэрэглээний норм, гэх зэрэг үзүүлэлтүүдэд үндэслэн дараах байдлаар тооцлоо.

Хүснэгт 9. 2025 оны хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хог хаягдлын ангилал	Арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжилт	Тайлбар
Хог хаягдлыг тогтмол хугацаанд зайлуулах, дахин ашиглах боломжтой зүйлс (цаас, шил, хуванцар сав, ашигласан тос, хаягдал дугуй г.м)-ийг шаардлагатай газруудад нийлүүлэх;	Химийн бодисын хог хаягдал устгах тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжтэй гэрээ байгуулж өгч ажиллана.	Хийгдсэн	Эмнэлгийн тусгай хог хаягдал устгах гэрээт байгууллагатай хамтарч ажилласан.
	Эмнэлгийн аюултай хог хаягдлыг гэрээ байгуулж гэрээт байгууллагаар устгуулах	Хийгдсэн	Эмнэлгийн тусгай хог хаягдал устгах гэрээт байгууллагатай хамтарч ажилласан.
	Ахуйн хог хаягдал тээвэрлэх зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжтэй гэрээ байгуулж өгч ажиллана.	Хийгдсэн	Гэрээтэй байгууллагатай хамтарч ажилласан.
	Хог хаягдлын ангилан ялгах цэгийн менежментийг сайжруулна.	Хийгдсэн	Хог хаягдлын цэгт тэмдэглэгээ хийж, ангилан ялгалт эхний цэгтээ хийж сайжруулалт хийгдсэн.
Нийт /мян.төг/		1,000.000	

4.6. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 10. 2025 оны Тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацаа	Хэрэгжилт	Тайлбар
БОМТ-ыг таниулах, мэдээлэх, таниулах хорооны ИНХ	Цаасан хэлбэрээр, Танилцуулга	Төлөвлөгөөт Ажлын тайлан, Биелэлтийн үр дүн,	Жил бүрийн 10 дугаар сард	Хийгдсэн	2025 БОМТ биелэлт тайланг танилцуулсан
БОУАӨЯ-ны ХБОБХГ-т	Тайлан	БОМТ-ний биелэлтийн тайлан	11-р сарын 1 ний дотор	Хийгдсэн	2025 БОМТ биелэлт тайланг тайлагнасан
БОАЖЯ-ны ХБОБХГ -т	Төлөвлөгөө	Дараа жилийн БОМТ-г батлуулах	12-р сарын 30 ны дотор	Хийгдсэн	2026 БОМТ батлуулахаар төлөвлөж байна.
Нийт /мян.төг/					4.000.000

ТАВ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал, шинээр үүсэн бий болсон нөхцөл байдалд ажиглалт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг “орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр” гэнэ. Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр нь тус төслийн үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны төлөв байдалд гарч байгаа өөрчлөлтийг хянах, шинжилгээ хийх, үр дүнг тайлагнах, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэлбэр, шаардагдах хөрөнгө, зардал, хугацааг тодорхойлох, болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх зорилготой. Бид 2025 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хугацаа болон давтамжийг тусгалаа.

Хүснэгт 11. 2025 оны Орчны хяналт шинжилгээ хийх төлөвлөгөөний биелэлт

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Төрөл	Хэрэгжилт	Тайлбар
Агаарын чанарын хяналт						
Гадаад орчны дуу шуугианы хэмжилт Хийн төлөвт агаар бохирдуулагчийн шинжилгээ	Оффис орчим, Зогсоол орчим	Улирал бүр	4	NO ₂ , SO ₂ , H ₂ S, CO, VOCs-BTEX) CO ₂	Хийгдсэн	Мэргэжлийн байгууллагаар 5-р сард 1 удаа хэмжилт хийлгүүлсэн. Хэмжилтээр зөвшөөрөгдөх хэмжээнд дүгнэлт гарсан.
	Оффис орчим, Зогсоол орчим	Улирал бүр	4		Хийгдсэн	
Усан орчны хяналт						
ГДУ геохимийн судалгаа: Макро, микро элемент	Ашиглалтын худаг	Улирал бүр	4	HCO ₃ , SO ₄ , CL, Na, K, Mg, Ca бусад	Хийгдээгүй	Мэргэжлийн байгууллагаар 5-р сард 1 удаа хэмжилт Усны ерөнхий химийн шинжилгээ хийлгүүлсэн. Төслийн үйл ажиллагаа 2025 оны 7-р сараас түр зогсолт хийсэн. 2026 онд хийхээр төлөвлөж байна.
Усны эрүүл ахуйн үзүүлэлт	Ашиглалтын худаг	Улирал бүр	4	Нянгийн шинжилгээ	Хийгдээгүй	
Хөрсөн бүрхэвчийн хяналт						
Хөрсний чанар – Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд,	Ногоон байгууламж	Жилд	4	Шимт хөрсний овоолгуудын үржил шимийн үзүүлэлт	Хийгдсэн	Мэргэжлийн байгууллагаар 5-р сард 1 удаа хэмжилт хийлгүүлсэн. Хэмжилтээр зөвшөөрөгдөх хэмжээнд дүгнэлт гарсан.
Хөрсний чанар – Хүнд металлын шинжилгээ	Зогсоол орчим	Жилд	4	Хөрсөн дэх хүнд металлын бохирдол тодорхойлох	Хийгдсэн	
Ургамлан нөмрөгийн хяналт						
Ургамлын төрөл зүйлийн бүрдэл, Тусгагийн бүрхэц, Бүлгэмдлийн өөрчлөлт	Ногоон байгууламж	Жилд	1		Хийгдээгүй	Төслийн үйл ажиллагаа 2025 оны 7-р сараас түр зогсолт хийсэн. 2026 онд хийхээр төлөвлөж байна.
Нийт /мян.төг/					1.960.000	

ЗУРГАА. ХЭРЭГЖИЛТИЙН ФОТО ЗУРГУУД

6.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд

Бариа материалын хор аюулыг давлах хуудас		Бариа материалын хор аюулыг лавлах хуудас	
Бариа материалын нэр: MAGLUMIB CA 125 (CLIA) NPS		Бариа материалын нэр: Specimen Collection Container A	
1. Үйлдвэрлэсэн газар	SHIBE DIAGNOSTIC	1. Үйлдвэрлэсэн газар	ШИБЭН
2. Буцаа	ШИНГЭН	2. Буцаа	ШИБЭН
3. Хиймэл томьёо	НАНЭ	3. Хиймэл томьёо	chloride, Sodium azide, Acute Tox. 2, H300; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410 Bovine Serum Albumin, Sodium hydroxide, Water
Хиймэл томьёо:		Хиймэл томьёо:	
4. Төлөө байдал	ШИНГЭН	4. Төлөө байдал	ШИНГЭН
5. Бидт	"	5. Бидт	"
6. Өвч	"	6. Өвч	"
7. Галын аюул	"	7. Галын аюул	"
8. Үнс	"	8. Үнс	"
9. Нэгт	"	9. Нэгт	"
10. Амт	"	10. Амт	"
11. Тархалт	"	11. Тархалт	"
12. Уусан чанар	"	12. Уусан чанар	"
13. Хэмжээтэй агуулга	"	13. Хэмжээтэй агуулга	"
14. Тухайн материал бэлтгэлийн бодис	УУХАГТ ХУЧАЛБАР МАТЕРИАЛ БА ХУЧАЛБАР ИХЭМЖИЙН ГЭВЭЛТ	14. Тухайн материал бэлтгэлийн бодис	"
Холбоолах хязгар:		Холбоолах хязгар:	
1. Нүд	Нүдээ нэн даруй их эмхэснэй усаар зайлж, Контакт линз байгаа эсвэл шалгаж, авах хэрэгтэй. Хэрэв цэрлэг үүссэн бол ямарч ханддаг	1. Нүд	Цэвэрхөл, нөлөө байхгүй
2. Арьс	Нүдээ нэн даруй их эмхэснэй усаар зайлж, Бохирдсон хуучин, гутал тайлна	2. Арьс	Цэвэрхөл, нөлөө байхгүй
3. Амьсгал	Цэвэр агаарт гаргаж, амьсгаланд тохиромжтой байрлалд байлгаж, Хэрэв эмхийлийн тусламж авах хэрэгтэй бол нэн даруй авах	3. Эмхийлд	Цэвэрхөл, нөлөө байхгүй
4. Залгиу	Амьт усаар гүвэл цэвэр агаарт гаргаж, тухайн байдлад тав тухай байлгаж, Хэрэв материалыг бага хэмжээгээр залгисан бол ус руу хэрэгтэй. Хэрэв ноцтой шавьж тэмдэг илэрвэл ямарч ханддаг	4. Амьт устгаж	Цэвэрхөл, нөлөө байхгүй
Аюул:		Аюул:	
1. Гал гаргах, түрэн аюул	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй	1. Гал гаргах, түрэн аюул	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй
2. Амьд организмд	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй	2. Амьд организмд	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй
3. Эмхийлд	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй	3. Эмхийлд	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй
4. Бусад	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй	4. Бусад	Аюултай барьцыг зохицуулалтад хамрааргүй
Урьдчилан сэргийлэх, авах арга хэмжээ		Урьдчилан сэргийлэх, авах арга хэмжээ	
1. Хувийн хамгаалах хэрэгсэл	Арьс, нүдэнд хүрэхээс сэргийлж хамгаалахын хуучин өмсөх	1. Хувийн хамгаалах хэрэгсэл	Арьс, нүдэнд хүрэхээс сэргийлж хамгаалахын хуучин өмсөх
2. Агаарт уед тохиолдолд	Шингэн материалыг шалгаж ариуцж авах. Аюултайн бодисоор цэрлэж: Бохирдсон гадаргууг сайтар цэвэрлэх	2. Агаарт уед тохиолдолд	Шингэн материалыг шалгаж ариуцж авах. Аюултайн бодисоор цэрлэж: Бохирдсон гадаргууг сайтар цэвэрлэх
3. Гал гарсан тохиолдолд	Тохиромжгүй гал унтраах хэрэгсэл ашиглаж ус	3. Гал гарсан тохиолдолд	Тохиромжгүй гал унтраах хэрэгсэл ашиглаж ус
4. Амьт устгаж	"	4. Амьт устгаж	"

Бариа материалын хор аюулыг давлах хуудастай танилцсан бүртгэл

№	Овог, Нэр	Газар, Хэлтэс, Алба	Албан тушаал	Гарын үсэг	Он сар өдөр
1	Б.Ариунзорино	Баянгол дүүрэг	Төрийн захирал	Б.Ариунзорино	2025.08.14
2	Б.Ариунзорино	Баянгол дүүрэг	Төрийн захирал	Б.Ариунзорино	2025.08.14
3	Б.Ариунзорино	Баянгол дүүрэг	Төрийн захирал	Б.Ариунзорино	2025.08.14
4	Б.Ариунзорино	Баянгол дүүрэг	Төрийн захирал	Б.Ариунзорино	2025.08.14
5	Б.Ариунзорино	Баянгол дүүрэг	Төрийн захирал	Б.Ариунзорино	2025.08.14
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					

Төлбөр нэхэмжлэхийн № 26012950202505

Нэхэмжлэх өгсөн: 2025-05-22

Сэлтэй сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05 өдрийн 147 тоот тушаалын дагуур

Төлбөр	Код: 26012950	Төрийн болг нурь XXX /TYP/	Дөбөт	Дүн
Төлбөрийн банк	Банкуй	Код	Дансны	
Нэхэмжлэх	Код:	Ус Сунгийн Улсрудаг Газар	Кредит	301,510.09
Нэхэмжлэхийн банк	ХААН банк	Код	Дансны	5003001028
Мөнгөн дүн тоогоор (үсгээр)				
сүрэн зүүн нэг мөнгө таван зуун арван төгрөг 00 мөнгө				
Бариаг хүлээн авсан буюу авч үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн.			Далгалдах баримтын нэр №	Дүн (торгуулын хэмт)
(Ачуулсан бараа, гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний нэр)			Төлбөрийн зориулалт	Гүйцэтгэлийн утга
Регистр: 2117568			Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Диргэ:	Банкны гүйцэтгэлийн нэр, сар, өдөр	Төлбөр хуушдаг	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Нэгтгэн болгож:	(Тэмдэг гаргах үеэр)	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт

Төлбөр нэхэмжлэхийн № 26012950202503

Нэхэмжлэх өгсөн: 2025-03-31

Сэлтэй сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05 өдрийн 147 тоот тушаалын дагуур

Төлбөр	Код: 26012950	Төрийн болг нурь XXX /TYP/	Дөбөт	Дүн
Төлбөрийн банк	Банкуй	Код	Дансны	
Нэхэмжлэх	Код:	Ус Сунгийн Улсрудаг Газар	Кредит	499,510.00
Нэхэмжлэхийн банк	ХААН банк	Код	Дансны	5003001028
Мөнгөн дүн тоогоор (үсгээр)				
сүрэн зүүн нэг мөнгө таван зуун арван төгрөг 00 мөнгө				
Бариаг хүлээн авсан буюу авч үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн.			Далгалдах баримтын нэр №	Дүн (торгуулын хэмт)
(Ачуулсан бараа, гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний нэр)			Төлбөрийн зориулалт	Гүйцэтгэлийн утга
Регистр: 2117568			Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Диргэ:	Банкны гүйцэтгэлийн нэр, сар, өдөр	Төлбөр хуушдаг	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Нэгтгэн болгож:	(Тэмдэг гаргах үеэр)	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт

Төлбөр нэхэмжлэхийн № 26012950202504

Нэхэмжлэх өгсөн: 2025-04-21

Сэлтэй сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05 өдрийн 147 тоот тушаалын дагуур

Төлбөр	Код: 26012950	Төрийн болг нурь XXX /TYP/	Дөбөт	Дүн
Төлбөрийн банк	Банкуй	Код	Дансны	
Нэхэмжлэх	Код:	Ус Сунгийн Улсрудаг Газар	Кредит	307,835.00
Нэхэмжлэхийн банк	ХААН банк	Код	Дансны	5003001028
Мөнгөн дүн тоогоор (үсгээр)				
сүрэн зүүн нэг мөнгө таван зуун гучин таван төгрөг 00 мөнгө				
Бариаг хүлээн авсан буюу авч үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн.			Далгалдах баримтын нэр №	Дүн (торгуулын хэмт)
(Ачуулсан бараа, гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний нэр)			Төлбөрийн зориулалт	Гүйцэтгэлийн утга
Регистр: 2117568			Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Диргэ:	Банкны гүйцэтгэлийн нэр, сар, өдөр	Төлбөр хуушдаг	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт
Нэгтгэн болгож:	(Тэмдэг гаргах үеэр)	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт	Төлбөрийн зориулалт

БАТЛАВ, ГҮЙЦЭГТЭХ ЗАХИРАЛ Э.ТӨРТҮҮШИН

"ДЭЛХИЙН УСНЫ ӨДӨР" ХӨТӨЛБӨР

Улаанбаатар хот /2025-03-19/

ЗӨРИЛГО: Байгаль орчны нийгмийн нөлөөллийн ачлал хүрээнд Дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан "Усаа хайрлах" сэдвийн дор усаа хайрлан, хамгаалах ач холбогдлыг ойлгуулах, усны тухай мэдлэгээ зургийн аргаар илэрхийлэх боломжийг олгох зорилгоор компанийн нийт ажилтны хүүхдүүдийн дунд гар зургийн уралдаан зохион байгуулж байна.

ХУГАЦАА: 2025.03.21-03.26-ны өдрийн хооронд

ХАМРАХ ХҮРЭЭ: ТБН ХХК-н нийт ажилтны хүүхдүүд

УРАЛДААНЫ ХЭЛБЭР: Гар зургийн уралдаан

ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА: Уралдаанд оролцох бүтээл нь хүүхдийн уран сэтгэмжээр зурагдсан байх. А4 форматай хэвсэг дээр зурагдсан байх.

Тө шат	Үйл ажиллагаа	Хариуцах эзэн	Хугацаа
Танхцуулах үе шат	• Батлагдсан хөтөлбөр болон уралдааны талаарх постерийг нийт ажилчдад и-мэйл, сошиал сүлжүүдээр мэдэгдүүлэх	ХАБЭА-н менежер	2025.03.21-2025.03.24
Харгалуулах үе шат	• Оролцогчдоос ирсэн зургуудыг Гарлуг оффис салбарт хананд байрлуулах	ХАБЭА-н наж	2025.03.24
Шалгаруулалт	• Шалгаруулалтын комиссын саналаар 1,2,3-р байр, тусгай байрыг шалгаруулах	БО-ны асуудал хариуцсан баг, ХАБЭА-н зөвлөл	2025.03.25
Шагнал гардуулах	• Шагларсан зургийн завар "Эцэг, эхэд" шагналыг гардуулах	БО-ны асуудал хариуцсан баг, ХАБЭА-н зөвлөл	2025.03.26

ХТЛЭЭГДЭЖ БҮЙ ҮР ДҮН: Эцэг эх, хүүхдүүд хамтдаа цагийг үр бүтээлтэй өнгөрүүлж, хүүхдийг бага наснаас нь усаа хайрлан хайрлах, усны зөв хэрэглээ, усаа хамнах талаар мэдлэгээ дээшлүүлэхэд дам өгөмжд оршино.

ХӨТӨЛБӨРИЙГ ҮНЭЛЭХ, ӨГӨӨХ ТООЦОХ ТҮВШИН: Нийт ажилтны оролцоог хангасан байх, хөтөлбөрийг хэрэгжилтэй тайлан гаргах.

БАТЛАГДСАН ТӨСӨВ:

№	Хөтөлбөрүүд	Сард	Угиралд	Дангамж	Нийт төсөв
1	"Дэлхийн усны өдөр" хөтөлбөр			1	2,000,000
Жилийн нийт төсөв					2,000,000
Түгээгдсэн төсөв					2,000,000

ТӨСВИЙН ЗАРЦУУЛАЛ:

№	Төлбөрийн ангилал	Хэмжигдэхүүн	Тоо ширхэг	Нэгж үнэ	Нийт үнэ
1	Цэцэрлэг нас /5 хуртлах нас/	1-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	150,000
		2-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	100,000
		3-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	70,000
		Тусгай байр	Эрхийн бичиг /гарын балла/	6	30,000
2	Бага анги /6-11 нас/	1-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	150,000
		2-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	100,000
		3-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	70,000
		Тусгай байр	Эрхийн бичиг /гарын балла/	6	30,000
3	Дунд анги /12-15 нас/	1-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	150,000
		2-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	100,000
		3-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	70,000
		Тусгай байр	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	150,000
4	Ахлах анги /16-18 нас/	1-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	150,000
		2-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	100,000
		3-р байрын шагнал	Эрхийн бичиг /гарын балла/	1	70,000
		Үйл ажиллагааны зардал	Бүтээгдэхүүн, стикер	24	15,000
5					360,000
					2,000,000

Боловсруулсан: *[Signature]* О.Пүрэвжав /ХАБЭА-н менежер/
 Хянасан: *[Signature]* А.Уянга /ХАБЭА-н ахлах менежер/
 Хянасан: *[Signature]* Д.Бат-Орлог /Санхүүгийн албаны дарга/
[Handwritten note: Гүйцэтгэл гүйцэтгэж, нийгмийн нөлөөллийг хүртэж дот ажил.]

ТАВАН БОГД НУРА
Дэлхийн усны өдөр
ГАР ЗУРГИЙН УРАЛДААН

НАСНЫ АНГИЛАЛ

- **ЦЭЦЭРЛЭГ НАС /5 ХҮРТЭЛХ НАС/**
- **БАГА АНГИ /6-11 НАС/**
- **ДУНД АНГИ /12-15 НАС/**
- **АХЛАХ АНГИ /16-18 НАС/**

НИЙТ ШАГНАЛЫН САН 2,000,000₮

ХУГАЦАА: 2025.03.21-03.26-ны өдрийн хооронд
ХАМРАХ ХҮРЭЭ: ТБН ХХК-н НИЙТ АЖИЛТНЫ ХҮҮХДҮҮД

НЭХЭМЖЛЭХ № 1

НЭХЭМЖЛЭГЧИЙН НЭР:	ТӨСӨВ:
Байгууллагын нэр: Таван Богд Фүүж ХХК	Байгууллагын нэр: Таван Богд Нүра ХХК 681221
НӨТ төлөгчийн дугаар: 3648081	НӨТ төлөгчийн дугаар: 681221
Хаяг: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 5-р хороо, 125/30 үйлдвэр, 2-р хороо, 2-р хороо, 2-р хороо	Хаяг: ...
Утас, Факс: 343324	Гэрээний хугацаа: ...
Электрон шуудан: bb-n@tavanbogd.com	Нэвтрүүлэх өдөр: 2025/03/21
Төрийн хэргийн үндэс: 2025/03/21	

№	Код	Бичиг, зөвлөх үйлчилгээ	Тоо хэмжээ	Нэгж	Нэгж үнэ	НӨТ гүйцэтгэл
1		Цалин зориоходлого	4		27,272.73	100,000.01
2		Цалин зориоходлого	24		9,090.91	316,181.82
Мөнхийн дүн (сүтгүүр)						327,272.73
Турах зураг зардал төлбөр						327,272.73
						НӨТ (18%)
						Нийт дүн:
						360,000.00

(Төсөв) ГҮЙЦЭГТЭХ ЗАХИРАЛ
 ЕРӨНХӨН П.Н.БО
 Г.Шабар
 И.Шабар

	<p>Ус зайлуулах уулын шуудуу татсан байгаа байдал.</p>		<p>ТП-ийн хойно байрлах талбайн хажуу налуу эко хавтангаар бэхлж байгаа байдал.</p>
	<p>Уулын шуудуунаас гарсан илүүдэл шороог зайлуулж, тэгшилгээ хийж байгаа байдал.</p>		<p>ТП-ийн хойно байрлах талбайн хажуу налуу эко хавтангаар бэхэлсэн байдал.</p>
	<p>Зүлэжүүлэлтэд ашиглах шимт хөрсийг нөөцөлж байгаа байдал.</p>		<p>"Нура" эрт илрүүлгийн төвийн баруун талд байрлах хажуу налууд эко хавтангаар бэхэлсэн байдал.</p>

6.3. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд

**"ТАВАН БОГД НУРА" ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЖ ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ**

2025 оны 05 сарын 27 өдөр

Дугаар 33/АЭН

Улаанбаатар хот

Гүйцэтгэх захирлын 2025 оны 5 дугаар сарын 27-ний өдрийн 33/АЭН тоот тушаалын нэгдүгээр хэсэрт

"Таван Богд Нура" ХХК-ийн Гэрлүг Нура салбарын гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүн

Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги байгуулах тухай

Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.2 дахь заалт, 34 дүгээр зүйлийн 34.2.3 дахь заалт, Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.2, 17.2.4 дэх заалт, Монгол Улсын Шадар сайдын 2017 оны 75 дугаар тушаал, Хөдөлмөрийн дотоод журмын 3.2 дугаар зүйлийн 3.2.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Таван Богд Нура" ХХК-ийн Нура Эрт илрүүлгийн төвийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах, аюулт үзэгдэл, ослоос урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, хор уршгийг арилгах, хойшуулуулгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааг зохион байгуулах үүрэг бүхий гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн Гэрлүг Нура салбарын бүрэлдэхүүнийг нэгдүгээр, ажлын хуэцас, багаж хэрэгслийн жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар, Зөйсөн Нура салбарын бүрэлдэхүүнийг гуравдугаар, ажлын хуэцас, багаж хэрэгслийн жагсаалтыг дөрөвдүгээр хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд сургаж дэдлагажуулах, бэлтгэл балан байдлыг хангах, мэргэжлийн ангид хөтөлгөх баримт бичгүүдийг тухай бүр шинэчилж байхыг гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн орлогч дарга /Б.Золбоо/-д даалгасугай.

3. Гамшгаас хамгаалах хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.2 дахь заалтад заасны дагуу гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зөрдлийг төлөвлөх, зориулалтын дагуу зарцуулах, мэргэжлийн ангид шаардлагатай хөрөнгийг шийдвэрлэж, ажиллах нөхцөлөөр хангахыг Санхүүгийн албаны дарга /Д.Бат-Орхил/-д үүрэг болгосугай.

ГҮЙЦЭТГЭЖ ЗАХИРАЛ

Э.ТӨРТҮВШИН

Д/д	Албан тушаал		Овог нэр
	Томилгоожсон	Үндсэн	
1	Мэргэжлийн ангийн дарга	Үйл ажиллагаа хариуцсан дэд захирал	Ш.Ундрал
2	Мэргэжлийн ангийн орлогч дарга	Урьдчилан сэргийлэх төвийн дарга	Б.Золбоо
3	Сургалт, сурталчилгаа хариуцсан ажилтан	ХАБЭА-н нэгж	А.Уянга
4	Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан	Чанарын менежер	Н.Чимэдлхам
5	Холбоо, зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан	Инженер техникийн ахлах инженер	Т.Энхболд
6	Анхны тусламжийн бүлгийн дарга	Дурс оношилгооны тасгийн эрхлэгч	Э.Туул
7	Хангалт хариуцсан бүлгийн дарга	Агуулахын эрхлэгч	Ч.Энхчимэг
8	Нүүлгэн шилжүүлэх бүлгийн дарга	Борлуулалт маркетингийн албаны Борлуулалтын ахлах менежер	Б.Нямсүрэн
9	Нөхөн сэргээх бүлгийн дарга	Үйл ажиллагааны менежер	Д.Мөнхгэрэл

6.4. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд

ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

2024 оны 08 сарын 13 өдөр № 22/45 Улаанбаатар хот
Наг. Ерөнхий ауйл

- 1.1 Нэг талаас Хан-Уул дүүргийн 22 дугаар хороо, 5518881 тоот регистрийн дугаартай Хан-Уул дүүргийн "ХАН-УУЛ АГРО" ОНБААТУГ /цаашид Гүйцэтгэгч гэх/, нөгөө талаас 6481221 тоот регистрийн дугаартай, Хан-Уул дүүргийн 22-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах, Эрүүл мэндийн хяналтаар үйл ажиллагаа эрхэлдэг Таванбогд Солуишн ХХК /цаашид Захиалагч гэх/ нар доорхи нөхцлөөр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь 2024 оны 08-р сарын 13-ны өдрөөс 2025 оны 08 сарын 13-ны өдөр хүртэл хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 1.3 "Хог хаягдлын тухай" хуулийн хүрээнд Хан-Уул дүүргийн нутаг дэвсгэрт орон сууц, гэр хорооллын айл өрх, ААН байгууллага болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг тээвэрлэх, түүнтэй холбогдон гарсан төлбөр тооцроны асуудлыг шийдвэрлэхэд энэхүү гэрээний зорилго оршино.
- 1.4 Нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2013 оны 09-р сарын 26-ны өдрийн 12/45 дугаар тогтоолоор Хог тээврийн үйлчилгээний хураамжд НӨАТ /нэмэгдсэн өртгийн албан татвар-ыг тооцдоггүй болно.
- 1.5 Хан-Уул дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн 2013 оны 04-р сарын 18-ны өдрийн А/29 тоот тогтоолын дагуу гэрээний үнийн дүнг хоёр тал харилцан тохиролцон тогтоосон болно.
- 1.6 Хороо нь гэрээний дагуу хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж Захиалагч, Гүйцэтгэгч хороондын уялдааг хангана.

Хоёр. Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

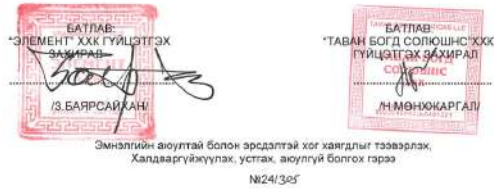
- 2.1 Гүйцэтгэгч нь гэрээнд заасан хуваарийн дагуу ААН байгууллага, орон сууцны бүнкерийн хог хаягдлыг тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэгт хургах, ачилтын мэдээг тухай бүр хороонд мэдээлж ажиллах үүрэгтэй.
- 2.2 Гүйцэтгэгчийн тээвэрлэлт саатснаас хог хаягдал хуримтлагдсан бол график зааснаас бусад цагаар зохион байгуулалт хийн хогийг ачуулах арга хэмжээг авна.
- 2.3 Гүйцэтгэгч нь гэрээний дагуу ААН-аас гарч буй ахуйн хогийг тогтмол цэгт цуглуулах, мөн нэмэлтээр барилга барих, буулгах, засварлах тохиолдолд иргэн, аж ахуйн нэгжийн хог хаягдлыг төлбөр төлөгдсөний дараа тээвэрлэнэ.
- 2.4 Хог хаягдлыг тээвэрлэх аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан, битүүмжилсэн зориулалтын тээврийн хэрэгсэлтэй байх.

1

Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 12 сарын 12-ны өдрийн А/505 тушаалын 8 дугаар хавсралт

Хүснэгт 2. Эрүүл мэндийн байгууллага аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад хүлээлгэн өгөх маяг

Он сар өдөр	Халдвартай Хог хаягдал /кг/	Хурц үзүүртэй иртай хог хаягдал /кг/	Эмийн хог хаягдал /кг/	Тээврийн хэрэгслийн дугаар	Хүлээлгэн өгсөн хүний нэр	Хүлээн авсан хүний нэр
02.24	38.6	2		37-91-132		
2.12	40.2	2		37-91		
2.20	38.7	4		37-91		
2.24	30.7	2		37-91		
3.6	18.9	4		37-91		
3.10	21.6	7				
3.13	249.7					
3.20	8.2					
3.22	11.6	5		37-811081		
3.24	17.9	2				
3.28	22.6	1				
04.05	14.0					
04.27	18.1	5		37-91		

Эмнэлгийн аюултай болон эрсдэлтэй хог хаягдлыг тээвэрлэх, Халдваргүйжүүлэх, устгах, аюулгүй болгох гэрээ №24/305

2024 оны 7-р сарын 18-ний өдөр Улаанбаатар хот

Наг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Нэг талаас "Элемент" ХХК РД.2100061 /цаашид Гүйцэтгэгч гэх/ төлөөлж, гэрээний ажилтан Д. Гантуяа нөгөө талаас "ТАВАН БОГД СОЛЮШНС" ХХК Нуга Монгол төв-Зайсан салбар РД.6481221 /цаашид Захиалагч гэх-ийг төлөөлж Тархвар судлалын албан тушаалтай Баттулга өсгийт Номина Бид нар харилцан тохиролцож МУ-ын Иргэний хууль, Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хууль, "Эрүүл мэндийн байгууллагын хог хаягдлыг ангилгах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, боловсруулах, устгах заавар" болон ЭМС-ын А/505 тоот тушаал, ЭМС-ын 605 тоот тушаал, Байгаль орчны холбогдох хууль, дүрэм журмыг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.
- 1.2 Энэхүү гэрээний зорилго нь гүйцэтгэгч тал нь эмнэлгээс гарч байгаа аюултай болон эрсдэлтэй хог хаягдлыг гэрээнд заасан хугацаанд ажил тээвэрлэх, халдваргүйжүүлж устгах, захиалагч тал нь гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төлөх болон байгууллага хоорондын ажлын уялдааг сайжруулж харилцан ажиллагааг дээшлүүлэхэд оршино.

Хоёр. Захиалагч талын эрх үүрэг

- 2.1 Гүйцэтгэгч талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах
- 2.2 ЭМС-аас гарч байгаа аюултай болон эрсдэлтэй хог хаягдлыг цуглуулах тээвэрлэх, аюулгүй болгох зааварчилгааг зөрсөн тохиолдолд шаардлага тавих
- 2.3 Хог ачуулсан тээврийн тооцооны хуудсанд ажилласан цаг, рейсийг бичиж, гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулах
- 2.4 Хог хаягдал тээвэрлэх устгасны хөлсийг гэрээнд заасан хугацаанд төлөх
- 2.5 Хог хаягдлаа ажил тээвэрлэх, захиалагч өгсөн үед тээврийн хэрэгсэл очиход хариуцсан ажилтнаа байгууллага дээрээ байлгах, хог ачилтын хяналт тавих
- 2.6 Гарч байгаа аюултай, эрсдэлтэй хог хаягдлыг тасар нэгжээс нэг цэгт цуглуулсан, зориулалтын байранд хадгалан хадгалсан хүлээлгэн өгөх
- 2.7 Гүйцэтгэгчийн устгал хийх явцтай танилцан хяналт тавьж болно.
- 2.8 Хог хаягдлыг хүлээлгэж өгөхдөө хэмжээг Бодитгоор хэмжих

Гурав. Гүйцэтгэгч талын эрх, үүрэг

- 3.1 Захиалагч талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах
- 3.2 Хог хаягдал тээвэрлэхийн хөлсийг гэрээнд заасан хугацаанд төлж барагдуулахыг шаардах
- 3.3 Ажил тээвэрлүүлэх хаягдлыг зориулалтын сав баглаа боодолтой байлж шаардах

Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 12 сарын 12-ны өдрийн А/505 тушаалын 8 дугаар хавсралт

Хүснэгт 2. Эрүүл мэндийн байгууллага аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад хүлээлгэн өгөх маяг

Он сар өдөр	Халдвартай Хог хаягдал /кг/	Хурц үзүүртэй иртай хог хаягдал /кг/	Эмийн хог хаягдал /кг/	Тээврийн хэрэгслийн дугаар	Хүлээлгэн өгсөн хүний нэр	Хүлээн авсан хүний нэр
3/14	41.3 кг	1,2 кг				
3/18	25.0 кг					
3/21	25.0 кг					
3/28	46.9 кг	3				
3/28	32.9 кг	2				
3/28	37	3				
3/29	8.8 кг	7				
3/29	8.0 кг	2				
3/29	8.0 кг	2				
3/29	30.6 кг	2				
3/29	23.0 кг	1				
3/29	82.0 кг	2				
3/29	32.8 кг	2				
3/29	40.8	4				
3/29	38.9 кг	6				
3/29	4.9 кг	1				
3/29	46.7 кг	1				
3/29	35.0 кг	1				
3/29	40.8	2				
3/29	50.6	2				
3/29	42.2 кг					
3/29	48.5 кг	1				
3/29	41.5 кг	2				
3/29	26.2 кг					
3/29	40.8 кг					
3/29	22.5 кг					

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАЛЫН АКТ
Аюултай хог хаягдал тээвэрлэлт, цуглуулалт, шатаах, устгах төвлөрсөн байгууллага
Хаяг: НД, 3-р хороо Бүс нүүр 12810 гудамж 77 тоот Утас: 7867-3790
ELEMENT LLC

2025 оны 04 сарын 11 өдөр Ахуйн дугаар: 25/974 Улаанбаатар хот

Аюултай хог хаягдал үүсгэгч: Таван бөсө нүрн ХХК
Уламжлалт эрүүлсэн аюултай хог хаягдалын ангилалын

№	Хаягдалын нэр, төрөл	Хэмжээ	Нэгж/кг/	Аюултай ангилал
1	Батерей	20.5	кг	Аюултай
2	Хушас	114	кг	Аюултай
	Нийт	134.5	кг	

Устгагч аргачлал:

Дунд 134.5 кг аюултай хог хаягдал "Элемент" ХХК-ийн аюултай хог хаягдал хүлээн авах, устгах комисс хурал дараа зориулагдсан шатаах зуурамца 1200°C -г бүрэн шатаах хаягдал үйлдлийг амьдралд оруулав.

Жич: Устгагч орсон бодомс нэр, төрөл, шаардал, устгалын төрөг хэвсгэр.

Устгал хийсэн

Хөдөлгөөн хариуцагч: Хаммуу

Акт хүлээн авсан

95050167

Эрүүл мэндийн саймын
2017 оны 12 сарын 12-ны өдрийн
А/505 дугаар тушаалын 8 дугаар хэсгэрэлт

Эрүүл мэндийн байгууллага аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад хүлээлгэн өгөх маягт
Байгууллагын нэр: Таван бөсө нүрн ХХК

Дуудлагын дугаар: 8611-3790, 8610-3790 2025 оны 4 сар

Хог ачир тээвэрлэсэн огноо	Халдвартай хог хаягдал /кг/	Хурц үзүүр ирмэгтэй хог хаягдал /кг/	Эмгэг хог хаягдал /кг/	Хүлээлгэн өгсөн	Хүлээн авсан
2025.4.11	батерей хушасын	20.5 кг	114 кг		Хаммуу

Эрүүл мэндийн саймын 2017 оны 12 сарын 12-ны өдрийн А/505 тушаалын 8 дугаар хэсгэрэлт

Хүснэгт 2. Эрүүл мэндийн байгууллага аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад хүлээлгэн өгөх маягт

Он сар өдөр	Халдвартай хог хаягдал /кг/	Хурц үзүүр ирмэгтэй хог хаягдал /кг/	Эмгэг хог хаягдал /кг/	Тээврийн хароогелийн дугаар	Хүлээлгэн өгсөн хүний нэр	Хүлээн авсан хүний нэр
01.01	31.300	1.000				
01.02	25.000					
01.03	45.000					
01.04	10.000					
01.05	35.000					
01.06	20.000					
01.07	15.000					
01.08	30.000					
01.09	40.000					
01.10	25.000					
01.11	35.000					
01.12	45.000					
02.01	55.000					
02.02	65.000					
02.03	75.000					
02.04	85.000					
02.05	95.000					
02.06	105.000					
02.07	115.000					
02.08	125.000					
02.09	135.000					
02.10	145.000					
02.11	155.000					
02.12	165.000					
03.01	175.000					
03.02	185.000					
03.03	195.000					
03.04	205.000					
03.05	215.000					
03.06	225.000					
03.07	235.000					
03.08	245.000					
03.09	255.000					
03.10	265.000					
03.11	275.000					
03.12	285.000					

Эрүүл мэндийн саймын 2017 оны 12 сарын 12-ны өдрийн А/505 тушаалын 8 дугаар хэсгэрэлт

Хүснэгт 2. Эрүүл мэндийн байгууллага аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад хүлээлгэн өгөх маягт

Он сар өдөр	Халдвартай хог хаягдал /кг/	Хурц үзүүр ирмэгтэй хог хаягдал /кг/	Эмгэг хог хаягдал /кг/	Тээврийн хароогелийн дугаар	Хүлээлгэн өгсөн хүний нэр	Хүлээн авсан хүний нэр
05.03	32.5	2		82-9112		
05.12	40.2	2		82-91		
05.20	55.7	2		82-91		
05.27	30.2	2	014	82-91		
05.30	15.0	4		82-91		
05.10	21.8	1			Хурц-у	
05.18	45.7					
05.22	11.6					
05.24	41.6	5		82-9112	Хурц-у	
05.25	12.9	2			Хурц-у	
05.26	12.6	1				
05.28	11.0				Хурц-у	
05.29	24.1	5		82-91		
05.30	50.7	4		82-91		
05.31	40.7	6				
05.01	45.7	4			Хурц-у	
05.05	45.6	3				
05.08	45.2				Хурц-у	
05.10	88.285	1			Хурц-у	
05.11	20.3	1			Хурц-у	
05.12	18.1	1			Хурц-у	
05.16	40.5				Хурц-у	
05.19	39.6	2			Хурц-у	
05.25	40.9	3			Хурц-у	
05.28	27.6				Хурц-у	
05.30	37.6	1			Хурц-у	

6.5. Орчны хяналт шинжилгээ хийх төлөвлөгөөний биелэлтийн зургууд

2025.05.02-ны өдөр Зайсан Нура салбар дээр БОХЗТЛаборатормар

1. Гадаад орчны агаарын шинжилгээ;
2. Гүний гудийн уснаас усны сорьц;
3. Хөрсний сорьц- Агро хими, хүнд металлын шинжилгээ хийлгэсэн.

Зураг 1. Агаарын шинжилгээ- Гадаа зогсоол орчмоос

Зураг 2. Усны шинжилгээ- Гүний гудийн гарах хэсгээс усны сорьц авсан.

Зураг 3. Хөрсний шинжилгээ- 2 цэгээс хөрсний гүнд металл, агрохимийн шинжилгээний сорьц авсан.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/Ц-64
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Таван Богд Нура" ХОХ
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир, БОХЗТЛ
 Сорьцны тоо, төрөл : 1, ус
 Сорьц авсан огноо : 2025.05.02
 Сорьцны тодорхойлолт : Худгийн ус
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 6630:2020, MNS 6633:2020
 MNS 1697:2023, MNS 6779:2019
 MNS 6634:2020, MNS ISO 6878:2001
 MNS 4430:2008, MNS 6272: 2011
 Шинжилсэн огноо : 2025.05.02-2025.05.10
 Хуудасны тоо : 1 / 2
 Үр дүн : 11

Сорьц авсан цэг	Ж/Б мг/л	ПИЧ мг/л	Н/С мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
ХУД 22-р хороо	34.2	0.6	0.09	0.006	0.75	0.004	0.02	0.20
MNS 0900:2018	-	-	1.6	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/Б-Жингилдэг бодис, ПИЧ-Гармагныгын Ислэлд Чанар

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/А-297
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Таван Богд Нура" ХХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир агаарын хэсэг
 Сорьцны тоо, төрөл : 1 агаар, 1 дуу чимээ
 Сорьц авсан огноо : 2025.05.03
 Сорьцны тодорхойлолт : Улаанбаатар хот ХУД 22-р хороо
 Нура оншилгосны төв
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
 MNS 6768:2019, CA3 A07-2016
 Шинжилсэн огноо : 2025.05.05
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос (TSP)	Дуу чимээ
1	Гадна талбай зогсоол орчим	25/05/03	14:50	0.007	0.025	0.016	ДБА
Агаарын чанарын стандарт MNS 4586:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: Б.Анужин
 Шалгасан шинжээч: Ц.Миндэв
 Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч: С.Отгонжаргал

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: О.Оуунтууяа
 Хянаж баталгаажуулсан: Б.Бархасрагча
 Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/128
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Таван Богд Нура" ХХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир агаарын хэсэг
 Сорьцны тоо, төрөл : 1 хөрсний сорьц
 Сорьц авсан огноо : 2025.05.02
 Сорьцны тодорхойлолт : Улаанбаатар - ХУД 22-р хороо
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 3310:1991
 Шинжилсэн огноо : 2025.05.12
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	pH	Ялзмаг %	Аммоний азот (NH ₄ -N) мг/кг	Нитратын азот (NO ₃ -N) мг/кг	Фосфор (P ₂ O ₅) мг/кг	Сульфат (SO ₄) мг/кг
1	Эмнэлэгийн хашаан дотор	7.82	2.8	17.6	11.2	7.3	54.8

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: У.Болорчимэг
 Хянаж баталгаажуулсан: БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагча

Хуульчдын хэрэглэлийг хариуцна.
 Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ЭН КЭЙ ЭМНЭЛЭЙН ЛАБОРАТОРИ
Хаяв: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо,
Ард-Арслангийн гудамж, Мөнх-Услагачан, 208 өрөөн
Утас: 94158425

ЭРҮҮЛ ЗҮЙН НЯН СУДЛАЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Бүртгэлийн дугаар: 24-01/128
Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан байгууллагын нэр: Таван Богд соёлохон ХХК-ийн Нур-Зайсан салбар төв
Шинжилгэдэхүүн авсан огноо: 2024 оны 12 сарын 12-ны өдөр
Лабораторид ирсэн: 2024 оны 12 сарын 12-ны өдөр
Шинжилгээний хариу баталгаажсан: 2024 оны 12 сарын 12-ны өдөр
Шинжилгэдэхүүн авсан: Нур-Зайсан салбар төвийн ажилтан
Шинжилгээ хийсэн: лабораторийн эмч Б.Долгоржав
Дэвжийн тодорхойлолт: Ус

№	Дэвжийн нэр	Дэвжийн төрөл	Шинжилгэдэхүүн авсан аргын нэр
1.	Крант ус /чухайн худгийн эх үүсвэр/	Ундны ус	Ариун саванд зааврын дагуу

Дэвжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр	Павлах хэмжээ	Шинжилгээний дүн
1.	MNS ISO 6222:1998	Бичил биетний өрөөний тоо /1 мл-т/	≤100 КҮН/мл	10-аас бага

Дүгнэлт: Танай эмнэлгийн төвлөрсөн бус усан хангамжийн усны эх үүсвэрээс авсан сорьцонд бичил биетний өрөөний тоо зөвшөөрөгдөж дээд хэмжээгээс хэтрээгүй, гэдсний бүтэйн эмгэгтөрөгч нянгийн ургалтгүй байгаа нь "Ундны ус" эрүүл аюулн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ, MNS 0900-2018" стандартын аюулгүй байдлын үзүүлэлтийн шаардлагыг хангаж байна.

24-01/128 1 | Page

ЭН КЭЙ ЭМНЭЛЭЙН ЛАБОРАТОРИ
Хаяв: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо,
Ард-Арслангийн гудамж, Мөнх-Услагачан, 208 өрөөн
Утас: 94158425

ЭРҮҮЛ ЗҮЙН НЯН СУДЛАЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Бүртгэлийн дугаар: 24-02/124
Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан байгууллагын нэр: Таван Богд соёлохон ХХК-ийн Нур-Зайсан салбар төв
Шинжилгэдэхүүн авсан огноо: 2024 оны 11 сарын 28-ны өдөр
Лабораторид ирсэн: 2024 оны 11 сарын 28-ны өдөр
Шинжилгээний хариу баталгаажсан: 2024 оны 11 сарын 30-ны өдөр
Шинжилгэдэхүүн авсан: тэрлэр судлаач Б.Нямын-Эрдэнэ
Шинжилгээ хийсэн: лабораторийн эмч Б.Долгоржав
Дэвжийн тодорхойлолт: Эмнэлгийн дотоод орны агаар, эд хамсан аргаас.

№	Дэвжийн нэр	Дэвжийн төрөл	Шинжилгэдэхүүн авсан аргын нэр
1.	Лаборатори	Өрөөний агаар	Тунгавх /ажлын үед/
2.	Утаалгын хэсэг	Өрөөний агаар	Тунгавх /ажлын үед/
3.	Ариутгал /ариун өрөөл/	Өрөөний агаар	Тунгавх /ажлын үед/
4.	Эмзгтэйчүүд	Өрөөний агаар	Тунгавх /ажлын үед/
5.	Завчм	Ариутгасан багаж	Нэг удаагийн зориулалттай савлагатай
6.	Хөөвч	Ариутгасан багаж	Нэг удаагийн зориулалттай савлагатай
7.	Нормал ус /лаборатори/	Цэвэр ус	Ариун саванд зааврын дагуу
8.	Шүүлтүүрийн ус /2 давхар/	Ундны ус	Ариун саванд зааврын дагуу
9.	Крант ус	Ундны ус	Ариун саванд зааврын дагуу
10.	Лаборатори сорьц тэргэнцэр	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
11.	Сахар аппарат	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
12.	Кеубовч	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
13.	Ариун багаж хадгалах шүтээ	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
14.	Ариутгагч барил	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
15.	Эмзгтэйчүүдийн үзэсгийн ор	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
16.	Хөвсгийн сав	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
17.	Эм, Тэргэнцэр	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
18.	Кольпоскопия барил	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
19.	Жин хэмжигч	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
20.	Сорьц тэргэнцэр лотошка	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
21.	Чангалуур	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
22.	Сувилагч гар	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
23.	Ариутгал-цэвэр-бэлтгэх ширээ	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих
24.	Эхо датчик	Арчдаас	Ариун бамбаараар арчих

Дүгнэлт: Танай эмнэлгийн багаж, материалын ариутгалын үр дүн шалгах зорилгоор авсан сорьцууд нянгийн ургалтгүй байгаа нь "Эмнэлгээс шалтгаалах халдвар, Ариутгасан материалын чанар шалгах нян судлалын шинжилгээний арга MNS 5483:2013" стандартын шаардлага, нормал ус нянгийн ургалтгүй байгаа нь "Савласан ус, Техникийн өрөөний шаардлага MNS 5007:2022", төвлөрсөн бус усан хангамжийн усны гаргалгааны цэгүүдэд бичил биетний өрөөний тоо зөвшөөрөгдөж дээд хэмжээгээс хэтрээгүй байгаа нь "Ундны ус" эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ, MNS 0900-2018" стандартын аюулгүй байдлын үзүүлэлтийн шаардлагыг хангаж байна.

24-02/124 1 | Page

ЭН КЭЙ ЭМНЭЛЭЙН ЛАБОРАТОРИ
Хаяв: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо,
Ард-Арслангийн гудамж, Мөнх-Услагачан, 208 өрөөн
Утас: 94158425

ЭМНЭЛЭЙН ДҮН

Шинжилгээний дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр	Павлах хэмжээ	Шинжилгээний дүн
1.	MNS 5484:2005	S. aureus	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	S. aureus илрээ
		Бичил биетний өрөөний тоо	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	720
		Хэцүү мөөгөнцөр	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	Илэрхий
2.	MNS 5484:2005	S. aureus	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	523
		Бичил биетний өрөөний тоо	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	Илэрхий
		Хэцүү мөөгөнцөр	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	Илэрхий
3.	MNS 5484:2005	S. aureus	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	Илэрхий
		Бичил биетний өрөөний тоо	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	Илэрхий
		Хэцүү мөөгөнцөр	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	Илэрхий
4.	MNS 5484:2005	S. aureus	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	105
		Бичил биетний өрөөний тоо	1e ⁶ /агаар /750-аас бага/	105
		Хэцүү мөөгөнцөр	1e ⁶ /агаар /илэрхий/	Илэрхий
5.	MNS 5483:2013	Ариун чанар	Илэрхий	Нөмийн ургалтгүй
6.	MNS 5483:2013	Ариун чанар	Илэрхий	Нөмийн ургалтгүй
7.	MNS ISO 6222:1998	Бичил биетний өрөөний тоо /1 мл-т/	≤20 КҮН/мл	Нөмийн ургалтгүй
8.	MNS ISO 6222:1998	Бичил биетний өрөөний тоо /1 мл-т/	≤100 КҮН/мл	100-аас бага
9.	MNS ISO 6222:1998	Бичил биетний өрөөний тоо /1 мл-т/	≤100 КҮН/мл	100-аас бага
10.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
11.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
12.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
13.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
14.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
15.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
16.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
17.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
18.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
19.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
20.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
21.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий

24-02/124

ЭН КЭЙ ЭМНЭЛЭЙН ЛАБОРАТОРИ
Хаяв: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо,
Ард-Арслангийн гудамж, Мөнх-Услагачан, 208 өрөөн
Утас: 94158425

22.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
23.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий
24.	MNS 6410:2018	Эмзгтөрөгч нян	илэрхий	Илэрхий

Дүгнэлт: Харин үзлэг, эмчилгээний өрөөнүүдийн агаар дахь нянгийн бохирдлын түвшинд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх зорилгоор авсан сорьцуудаас лабораторийн өрөөний агаарт Staphylococcus aureus нян илэрсэн байгаа нь "Эрүүл мэндийн байгууллагын орчны эрүүл ахуйн шаардлага, MNS 6392:2013" стандартын 4.4.11 дэх шаардлагыг хангажгүй байна.

24-02/124